

ONDER STEUNINGS PLAN

2023-2027

SAMENWERKINGSVERBAND
VO NOORD-KENNEMERLAND

**STERKE
KINDEREN**

SAMENWERKINGSVERBAND
VO NOORD-KENNEMERLAND

**STERKE KINDEREN
STEVIGE TOEKOMST**

Inhoud

Voorwoord	04	3.7 Waar gaan we naartoe?	24	Hoofdstuk 7:	
Hoofdstuk 1:		3.8 Hoe gaan we dat bereiken?	25	Inclusie en gelijke kansen	48
Het ondersteuningsplan	07	3.9 Samenvattend	26	7.1 Gelijke kansen voor alle leerlingen	48
1.1 Strategisch beleid	07			7.2 Waar staan we nu?	48
1.2 Veranderde behoeften	07	Hoofdstuk 4:		7.3 Waar gaan we naartoe?	49
1.3 Functies	08	Professionals versterken	28	7.4 Hoe gaan we dat bereiken?	51
1.4 Totstandkoming	08	4.1 Een gezamenlijk lerend netwerk	28	7.5 Samenvattend	52
1.5 Samenhang met het wettelijk kader	09	4.2 Waar staan we nu?	29		
Leeswijzer	09	4.3 Waar gaan we naartoe?	29	Hoofdstuk 8: Financiën	54
		4.4 Hoe gaan we dit bereiken?	31	8.1 Het financiële beleid voor de	
Hoofdstuk 2:		4.5 Samenvattend	31	komende vier jaar	54
Het samenwerkingsverband	11			8.2 Waar staan we nu?	56
2.1 Wat is onze bedoeling?	11	Hoofdstuk 5:		8.3 Waar gaan we naartoe?	56
2.2 Sleutelprincipes voor wat we doen	12	Transitiemomenten als kans	33	8.4 Hoe gaan we dit bereiken?	57
2.3 Sleutelprincipes voor samenwerking	12	5.1 Spannende overgang	33	8.5 Samenvattend	57
2.4 Wat is daarvoor nodig?	13	5.2 Transitiemomenten	33		
2.5 Met wie gaan we dit doen?	13	5.3 Waar staan we nu?	34	Bijlage 1: Herijkte afspraken over	
2.6 Organisatiestructuur en governance	14	5.4 Waar gaan we naartoe?	37	de basisondersteuning	59
2.7 Hoe houden we zicht op onze resultaten?	15	5.5 Hoe gaan we dat bereiken?	38	Bijlage 2: Afspraken over de	
		5.6 Samenvattend	39	lichte ondersteuning	65
				Bijlage 3: Evaluatie ambities	
Hoofdstuk 3:		Hoofdstuk 6:		ondersteuningsplan 2019-2022	68
Jongeren en ouders ondersteunen	18	Onderwijs, jeugdhulp en zorg	41	Bijlage 4: Lijst van afkortingen en begrippen	72
3.1 Jongeren tot bloei laten komen	18	6.1 Goede basis	41		
3.2 Passende voorzieningen	19	6.2 Waar staan we nu?	42		
3.3 Vier ondersteuningsniveaus	19	6.3 Waar gaan we naartoe?	44		
3.4 Aanvraag, toewijzing en dossiervorming	21	6.4 Hoe gaan we dat bereiken?	46		
3.5 Samen met jongeren en ouders	22	6.5 Samenvattend	46		
3.6 Waar staan we nu?	22				

GEZOND, VEILIG EN KANSRIJK

Hoe kunnen we de komende vier jaar de jongeren in de regio helpen gezond, veilig en kansrijk op te groeien? Dat is de centrale vraag die we in dit ondersteuningsplan willen beantwoorden. Hoe bieden we hun een stevige basis, zodat ze kunnen uitgroeien tot sterke, veerkrachtige en zelfstandige volwassenen? Om dat te bereiken, bouwen we samen met onze partners aan inclusiever onderwijs en een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen.

Inclusiever onderwijs staat hoog op onze agenda. We willen voor alle jongeren in de regio kwalitatief goed onderwijs, ongeacht waar hun wieg stond of wat hun mogelijkheden of ondersteuningsbehoeften zijn. De droom voor het samenwerkingsverband is een volledig inclusieve school, met een doorgaande leerlijn. Ik noem het zelf liever een 'doorgaande ontwikkelmogelijkheid', die kinderen in staat stelt zich optimaal te ontwikkelen, zo dicht mogelijk bij school, gezin en de wijk.

Om ons ervan te verzekeren dat onze samenwerkingspartners zich herkennen in onze plannen voor de nabije toekomst, hebben we in het voorjaar van 2022 de bijeenkomst 'Expeditie Ondersteuningsplan' georganiseerd. We nodigden die dag een uiteenlopend gezelschap uit: een getrouwe afspiegeling van de dagelijkse praktijk. Ruim honderd onderwijsprofessionals, wethouders, ouders, jongeren en andere partners van het samenwerkingsverband namen de moeite om ons te inspireren en ons te voeden met ideeën en praktijkvoorbeelden. Zo hielpen ze ons de toekomst van passend onderwijs voor onze regio verder vorm te geven.

We spraken die dag onder andere over inclusiever onderwijs, maar ook over andere speerpunten als welbevinden, gelijke kansen, de samenwerking met jeugdhulp en -zorg, het versoepelen van transitimomenten en het versterken van professionals. Alle verzamelde inzichten hebben we samengevoegd en met onze eigen visie en verwerkt in dit ondersteuningsplan. Om een zo groot mogelijk draagvlak te creëren voor dit plan hebben we het conceptplan vervolgens voorgelegd aan een leesgroep die eveneens een brede afspiegeling van onze kernpartners vormt.

Deze werkwijze heeft geleid tot een ondersteuningsplan dat in mijn ogen als routekaart dient: een wegwijzer voor ons en onze kernpartners naar een toekomst waarin inclusiviteit, diversiteit en gelijke kansen geen wensen, maar vanzelfsprekendheden zijn.

Gijs van de Beek
Directeur-bestuurder

STERKE KINDEREN

**ONTWIKKELEN UNIEK POTENTIEEL ✖
LEREN MET PLEZIER ✖**

**✖ ZIJN ZELFSTANDIG EN ZELFREDZAAM
✖ LEREN SAMEN EN DOEN ACTIEF MEE**

- ✖ Ieder kind tot bloei laten komen
- ✖ Dekkend netwerk van voorzieningen
- ✖ Inclusief denken en doen
- ✖ Vier niveaus van ondersteuning
- ✖ Samen optrekken en keuzes maken
- ✖ Inbreng van jongeren en ouders vergroten

- ✖ Een gezamenlijk lerend netwerk
- ✖ Rijke leeromgeving
- ✖ De school als ontmoetingsplek
- ✖ Interprofessioneel samenwerken
- ✖ Ontwikkelagenda op basis van thema's
- ✖ Evaluatie en een lerende houding

- ✖ Soepele overstap naar andere school of werk
- ✖ De ervaring van jongeren en ouders telt
- ✖ Langdurig en zorgvuldig volgen van leerlingen
- ✖ Eén heldere, doorgaande lijn
- ✖ Een integrale rol voor jeugdhulp

- ✖ Een brede basis voor elke jongere
- ✖ Gezamenlijk bestuur, overleg en beleid
- ✖ Integrale projecten
- ✖ Monitoring en evaluatie
- ✖ Investeren in vindbaarheid en toegankelijkheid

- ✖ Gelijke kansen voor alle leerlingen
- ✖ Zo veel mogelijk onder één dak
- ✖ Aandacht voor de leefomgeving van de jongere
- ✖ Wederkerigheid, respect en vertrouwen
- ✖ Professionalisering door samen leren en kennis delen

Het ondersteuningsplan

In het ondersteuningsplan legt het samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland vast hoe het de wettelijke taak vormgeeft om passend voortgezet onderwijs te realiseren voor elke jongere in de regio.

1.1 Strategisch beleid

Het ondersteuningsplan beschrijft het strategisch beleid van het samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland voor de komende vier jaar: 2023-2027. Het geeft weer wat we willen bereiken en welke richting we op gaan, samen met onze partners. We houden vast wat we in de afgelopen jaren met elkaar opgebouwd en geleerd hebben en laten los wat niet werkt.

In de voorgaande periode heeft het samenwerkingsverband op alle gebieden een goed fundament gelegd. Denk aan: expertise op iedere school, samenwerking met alle partners, delen van kennis binnen de regio en afspraken op het gebied van kwaliteit en verantwoording. Dit biedt ons de kans om ons de komende periode vooral te richten op structurele kwaliteitsverbetering en de beweging naar inclusiever onderwijs.

1.2 Veranderde behoeften

De laatste jaren signaleren we dat jongeren in een lastige tijd leven, waarin diverse bewegingen en gebeurtenissen van invloed zijn op hun leerproces en ontwikkeling. Uit onderzoek¹ is gebleken dat een op de vijf jongeren tegenwoordig onder spanning leeft. Vóór de coronacrisis was dat nog een op de twaalf. Veel jongeren ervaren langdurige psychische problemen door de coronalockdowns. Anderen hebben last van de klimaatcrisis, de oorlog in Oekraïne of de toegenomen peer pressure van sociale media.

Deze trend verhoogt ook de druk op professionals in het onderwijs en de zorg. Professionalisering is daarom een van onze speerpunten in de komende ondersteuningsperiode. Hoe zorgen we voor voldoende ruimte en tijd om te leren omgaan met jongeren die lijden onder druk en/of met jongeren die een lager niveau van welbevinden ervaren? Deze trends hebben er daarnaast toe geleid dat de overheid vraagt om een directere verbinding tussen onderwijs en jeugdzorg; nóg een speerpunt voor de komende vier jaar.

Inclusiever onderwijs is een opdracht vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en tegelijk een duidelijke behoefte in de regio, niet in de laatste plaats door de stijging van de instroom in het voortgezet speciaal onderwijs (vso). Samen met de scholen en andere partners gaan we onderzoeken hoe we de beweging naar inclusiever onderwijs kunnen maken.

¹ Zie: *Gezondheid en welzijn van jongeren in Nederland - HBSC 2021* | Publicatie | Sociaal en Cultureel Planbureau (scp.nl).

1.3 Functies

Het ondersteuningsplan:

- biedt richting aan datgene wat de aangesloten scholen en het samenwerkingsverband doen voor jongeren en elkaar;
- beschrijft de gezamenlijke afspraken tussen de scholen, het samenwerkingsverband en de partners;
- vormt een basis voor het proces van continue verbetering: ontwikkelen, plannen, uitvoeren, evalueren, reflecteren en bijstellen;
- is een basis voor verantwoording, in dialoog met interne en externe partners en de toezichthouders.

1.4 Totstandkoming

Dit ondersteuningsplan is tot stand gekomen in co-creatie met jongeren, ouders², onderwijsprofessionals en andere partners van het samenwerkingsverband.

1.4.1 Verlengde geldigheid vorig plan

De directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband heeft, na overleg met de Inspectie van het Onderwijs, besloten om de geldigheid van het ondersteuningsplan 2019-2022 te verlengen tot mei 2023. Aanpassingen en wijzigingen ten aanzien van het Ondersteuningsplan 2019-2022 zijn beschreven in een appendix³.

1.4.2 Co-creatie met alle partners

Na een inhoudelijke dialoog met de Ondersteuningsplanraad (OPR), de Algemene Ledenvergadering (ALV) en het Kernberaad om de inhoud en de thema's te bepalen, vond op 31 maart 2022 de bijeenkomst 'Expeditie Ondersteuningsplan' plaats. Ruim honderd aanwezigen gingen hier met elkaar in gesprek over zes thema's:

1. Dekkend aanbod en inclusie;
2. Gelijke kansen;
3. Welbevinden en mentale gezondheid;
4. Competenties van de professional;
5. Transitimomenten als kans;
6. Samenwerking onderwijs en kernpartners.

De uitkomsten van de thematafelgesprekken vormden een rijke basis voor het ondersteuningsplan. Alle ervaringen, suggesties en ideeën zijn zoveel mogelijk verwerkt.

Daarnaast is het ondersteuningsplan gebaseerd op:

- Onderzoek onderwijszorgarrangementen, 2020;
- Rapportage gezamenlijke preventieve aanpak Noord-Kennemerland, 2020;
- Actieplan toekomstbestendig dekkend netwerk, 2020;
- Analyse KBA Nijmegen regionale voorzieningen (residentieel en gesloten), 2021;
- Monitor Aansluiting Onderwijs-Jeugd, 2021;
- Onderzoek KBA Nijmegen: een passende onderwijsplek voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte, 2021;
- Onderzoek TLV Pro, 2021.

² Waar we in dit ondersteuningsplan 'ouder(s)' schrijven, bedoelen we ouder(s) of verzorger(s).

³ De appendix is beschikbaar via www.swvnk.nl

Tevens beschikt het samenwerkingsverband over activiteitenplannen, trimesterrapportages en jaarverslagen, die eveneens als basis gediend hebben voor dit ondersteuningsplan.

1.4.3 Vaststellingsproces

In december 2022 is de conceptversie besproken met de OPR, de ALV en het op overeenstemming gericht overleg (OOGO). De OPR en het OOGO hebben ingestemd met de definitieve versie, in respectievelijk februari 2023 en maart 2023. In februari 2023 heeft de ALV het plan goedgekeurd. Vervolgens heeft de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband passend primair onderwijs Noord-Kennemerland (PPO-NK) in maart 2023 het ondersteuningsplan goedgekeurd. Tot slot heeft de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland in april 2023 het ondersteuningsplan vastgesteld.

1.5 Samenhang met het wettelijk kader

De wettelijke taak van het samenwerkingsverband betreft de volgende aspecten:

1. Vaststellen van een ondersteuningsplan;
2. Verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en -voorzieningen;
3. Beoordelen toelaatbaarheid tot lichte ondersteuning, praktijkonderwijs (PrO) en voortgezet speciaal onderwijs (vso);
4. Adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Het samenwerkingsverband heeft ook de opdracht om (dreigend) thuiszitten te voorkomen en tegen te gaan. Daarnaast hebben we, net als ieder ander samenwerkingsverband, eigen ambities die passen bij de regionale context. Zowel de wettelijke taak als onze eigen ambities zijn beschreven in dit ondersteuningsplan.

Leeswijzer

Voor de uitvoering van onze bedoeling en de beweging naar inclusiever onderwijs zijn in dit ondersteuningsplan afspraken over keuzes en ambities beschreven en nader uitgewerkt in twee pijlers en drie thema's:

- Pijler 1: Jongeren en ouders ondersteunen
- Pijler 2: Professionals versterken
- Thema A: Transitimomenten als kans
- Thema B: Onderwijs, jeugdhulp en zorg
- Thema C: Inclusie en gelijke kansen

In de hoofdstukken 3 tot en met 7 komen deze pijlers en thema's ieder aan bod. We beschrijven wat we hebben bereikt, waar we naartoe gaan en hoe we dit gaan bereiken. Elk hoofdstuk eindigt met een samenvatting.

In hoofdstuk 2 lichten we eerst nog toe waar we als samenwerkingsverband voor staan, hoe onze organisatie eruit ziet en met wie we samenwerken.

Het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland (hierna: het samenwerkingsverband, we of wij) is een vereniging van 9 schoolbesturen met 21 schoollocaties voor voortgezet onderwijs (vo) en 4 schoollocaties voor voortgezet speciaal onderwijs (vso). Samen zijn we verantwoordelijk voor passend onderwijs voor circa 14.500 jongeren. De maatschappelijke betekenis van wat we doen, gaat echter veel verder dan dat: we zetten ons in voor sterke kinderen met een kansrijke toekomst.

2.1 Wat is onze bedoeling?

Onze visie en missie is heel helder: ‘sterke kinderen, stevige toekomst’.

We streven naar het volgende:

- Iedere jongere leert, is trots op zichzelf en heeft plezier.
- Iedere jongere wordt serieus genomen en voelt zich gehoord.
- Iedere jongere kan zichzelf zijn, geen enkele jongere wordt buitengesloten.
- Iedere jongere heeft een betekenisvolle toekomst, met vrienden, familie, kennissen, een passende opleiding of baan, een huis en inkomen.
- Iedere ouder krijgt erkenning voor diens zorg, inzet en expertise.

We ondersteunen jongeren en hun ouders en dragen daarmee bij aan een samenleving waaraan iedereen actief deelneemt. Een inclusievere samenleving, waar iedereen tot zijn/haar recht komt en op gelijkwaardige wijze deelneemt, ongeacht culturele achtergrond, gender, leeftijd, talenten of beperkingen. Een samenleving waarin we elkaar aanspreken op mogelijkheden en waarin we diversiteit waarderen.

2.1.1 Beweging naar inclusiever onderwijs

De afgelopen jaren is zowel landelijk als regionaal de nadruk komen te liggen op de beweging naar inclusiever onderwijs. Dit vloeit onder andere voort uit artikel 24 van het VN-Mensenrechtenverdrag Handicap, waarin

het recht van ieder kind op onderwijs in een inclusief onderwijssysteem staat beschreven. Ook in de landelijke verbetermaatregelen passend onderwijs is de beweging naar inclusiever onderwijs een stip op de horizon. We geven als samenwerkingsverband diverse activiteiten vorm om deze beweging te ondersteunen en versnellen. Dit doen we uiteraard samen met medewerkers van scholen, gemeenten en partners, zoals jeugdhulp- en welzijnsorganisaties. In hoofdstuk 7 gaan we hier dieper op in.

2.2 Sleutelprincipes voor wat we doen

Onze bedoeling ‘sterke kinderen, stevige toekomst’ kent geen blauwdruk. Wel hebben we een aantal sleutelprincipes opgesteld die richting geven aan wat we doen:

- De ontwikkeling en toekomst van jongeren staan centraal. We werken altijd vanuit het talent en de motivatie van jongeren en met aandacht voor hun welbevinden.
- Partnerschap met de ouders is in het belang van de ontwikkeling van de jongere. Ouders worden zo vroeg mogelijk en gedurende het hele ondersteuningsproces actief betrokken.
- Eén jongere, één toekomst, één plan, ondersteund door één regisseur om jongeren een zo preventief, passend en interdisciplinair mogelijk aanbod te bieden. Dit doen we samen met onze partners vanuit onderwijs, jeugdhulp, zorg en andere disciplines.
- Dekkend netwerk. Sterke basisondersteuning op scholen in de regio vormt het vertrekpunt. Extra, intensieve en specialistische ondersteuning wordt waar nodig geboden.

- Inclusief denken en doen. We integreren onderwijs en ondersteuning aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte zoveel mogelijk in het reguliere onderwijsproces.
- Versterken. We investeren in leren, ontwikkelen, onderzoeken, verbeteren en innoveren.
- Praktijk, beleid, bestuur en onderzoek versterken elkaar. We realiseren een gunstig leer- en samenwerklandschap waarin continue evaluatie, (zelf)reflectie en verbetering gemeengoed is.

2.3 Sleutelprincipes voor samenwerking

Bij de samenwerking met onze kernpartners hanteren we de volgende sleutelprincipes:

- Gelijkgerichtheid. We richten ons op het welbevinden en de ontwikkeling van jongeren in onze regio. Wanneer de gelijkgerichtheid onduidelijk of onvoldoende is, gaan we met elkaar in gesprek.
- Gelijkwaardigheid. Alle perspectieven zijn van waarde. Samen zien, weten en kunnen we meer dan alleen. We benutten verschillende perspectieven om succes te bereiken.
- Verantwoordelijkheid. Wat we bereiken, is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid. Belemmeringen en successen bij de één, zijn van invloed op een ander.
- Co-creatie. Samen kunnen we meer dan alleen. We betrekken partners tijdig en spreken duidelijk af wie wat wanneer gaat doen. We houden gezamenlijk zicht op de voortgang.

2.4 Wat is daarvoor nodig?

Onze doelstelling vraagt om beweging en verandering:

- Van systeem naar medemenselijkheid: vragen stellen en goed luisteren naar wat echt belangrijk is in plaats van invullen wat belangrijk is.
- Van segregatie naar inclusie: jongeren samen laten leren, leven en werken in plaats van hen scheiden.
- Van hokjesdenken naar gemeenschap: flexibel samenwerken in plaats van vaststaande voorzieningen, altijd in overleg met de scholen; een krachtig lean and mean samenwerkingsverband worden dat de taken goed en gedegen, toekomstbestendig (en flexibel) uitvoert.

Door deze beweging en verandering bereiken we stap voor stap de toekomst die we samen voor ogen hebben. Dit vraagt om een andere manier van kijken, vragen, luisteren, denken en doen, waarmee we datgene wat écht telt 'gewoon' doen, samenwerkingskansen benutten en continu evalueren, reflecteren en verbeteren.

2.5 Met wie gaan we dit doen?

Onze plannen kunnen we alleen samen met onze lokale, regionale en landelijke partners realiseren.

2.5.1 Onderwijspartners

De medewerkers van de scholen, de schoolbesturen, de teams van het samenwerkingsverband, het samenwerkingsverband passend primair onderwijs (PPO-NK) en het vervolgonderwijs vormen een netwerk met

vele waardevolle en onmisbare partners. Samen helpen we de jongeren op weg naar een stevige en kansrijke toekomst.

2.5.2 Overheidspartners

De vier gemeenten in onze regio – Alkmaar, Bergen, Heiloo en Dijk en Waard – zijn onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet, de Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning; zij zorgen bovendien voor cruciale randvoorwaarden, zoals leerlingenvervoer, huisvesting en leerplicht. Ook de ondersteuning en zorg die jongeren krijgen van jeugdhulp, jeugdgezondheidszorg, jeugd-GGZ (JGGZ), jongeren-, sport- en buurtwerk en leerplichtambtenaren dragen bij aan hun leerproces en ontwikkeling.

2.5.3 Regionale en landelijke partners

Diverse regionale partners spelen eveneens een belangrijke rol. Denk aan het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (RPAhn), Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) en lokale bedrijven of maatschappelijke organisaties. Tot slot kunnen we niet zonder onze landelijke partners, zoals het Nederlands Jeugdinstituut (Nji), het Steunpunt Passend Onderwijs (SPO) van de PO-Raad en VO-raad, andere samenwerkingsverbanden in Nederland, de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de Inspectie van het Onderwijs. Samen met al deze partijen helpen we jongeren het beste uit zichzelf te halen.

2.6 Organisatiestructuur en governance

2.6.1 Netwerk- en uitvoeringsorganisatie

Het samenwerkingsverband is een netwerk- en uitvoeringsorganisatie. De structuur ziet er als volgt uit:

- De netwerkorganisatie staat voor het hele netwerk van 25 schoollocaties en 9 schoolbesturen in de regio Noord-Kennemerland. Dit zijn 21 locaties voor vo en 4 locaties voor vso.
- De bureauorganisatie bestaat uit de directeur-bestuurder en drie teams. Het team Beleid, Kwaliteit en Bedrijfsvoering (BKB), het team consulenten passend onderwijs en het team van het centrum voor Creatief Leren En Ontwikkelen (CLEO).
- Daarnaast heeft het samenwerkingsverband een ALV, waarin de bestuurders van de scholen verenigd zijn.
- Er bestaan twee medezeggenschapsraden: de Ondersteuningsplanraad (OPR) en de Medezeggenschap Personeel (MR-P).
- Tot slot is er het Kernberaad Directeuren, waarin een afvaardiging van schoolleiders overleg voert met de directeur-bestuurder en hem adviseert over beleidsvoorstellen.

Zoals gezegd, werken we samen met netwerkpartners uit het maatschappelijk, economisch en sociaal domein, gemeenten, organisaties op het gebied van jeugdhulp, gezondheidszorg en arbeid, en werkgevers.

2.6.2 Governance en sturing

De directeur-bestuurder bestuurt de vereniging en is eindverantwoordelijk voor de uitvoering door de bureauorganisatie. De ALV fungeert als intern toezichthoudend orgaan en heeft een onafhankelijke voorzitter. Verscheidende malen per jaar bespreken de directeur-bestuurder

en toezichthouder de mate waarin we onze ambities en activiteiten realiseren; waar nodig sluiten betrokkenen aan bij dit overleg.

2.6.3 Medezeggenschap

De medezeggenschap wordt vervuld door de OPR en MR-P. De OPR bestaat uit ouders en professionals van de aangesloten schoolbesturen, die structureel overleg voeren met de directeur-bestuurder over het ondersteuningsplan en alles wat daarmee samenhangt. Minimaal twee keer per jaar ontmoeten de toezichthouder en de OPR elkaar om de voortgang te bespreken.

2.6.4 Co-creatie

Kenmerkend voor dit samenwerkingsverband is de rijke traditie van co-creatie. Dit houdt in dat allerlei deskundigen uit ons netwerk (zie 2.5) samen beleid en activiteiten ontwikkelen. Dit kunnen professionals zijn uit de praktijk (in netwerkgroepen), beleidsmakers, bestuurders, maar ook jongeren en ouders. Bij elk vraagstuk kijken we wie er nodig is om een stap verder te komen.

Een andere vorm van co-creatie zijn de lerende netwerken van professionals. Periodiek bespreken zij ontwikkelpunten en successen. Deze groepen vormen een rijke schat aan expertise om passend onderwijs op de scholen te verbeteren.

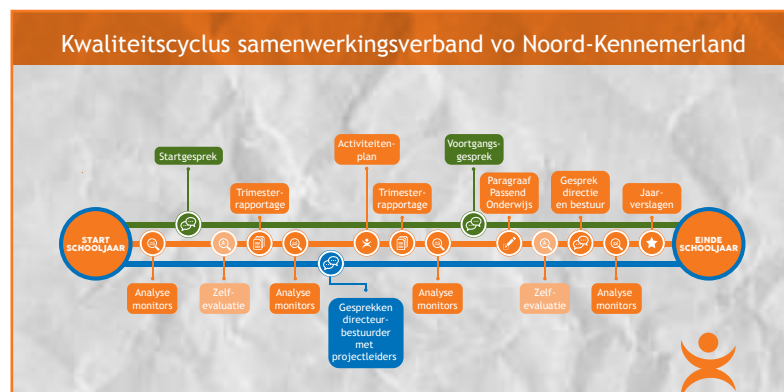
¹ Te raadplegen via: <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderzoekskaders>.

2.7 Hoe houden we zicht op onze resultaten?

Eens per vier jaar stelt het bestuur van het samenwerkingsverband, in samenspraak met alle partners, een ondersteuningsplan op. Het doel is vorm te geven aan datgene wat zich in het dagelijks leven van jongeren afspeelt. Via gesprekken, evaluaties, analyses en onderzoek concretiseren we de doelstellingen zoals die in het ondersteuningsplan zijn geformuleerd in een jaarlijks activiteitenplan. Dit doen we in samenhang met de (meerjaren)begroting. Deze werkwijze is zichtbaar in onze beleids- en kwaliteitscyclus. Deze cyclus helpt het samenwerkingsverband, de scholen en de schoolbesturen om de kwaliteit en verantwoording op het gebied van passend onderwijs vorm te geven.

2.7.1 Kwaliteitscyclus

In de kwaliteitscyclus zijn drie lijnen uitgewerkt:

- De groene lijn betreft de werkzaamheden van de consultants in relatie met de scholen.

- De oranje lijn betreft de samenwerking tussen de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband en de medewerker beleid en kwaliteit.
- De blauwe lijn betreft het overleg tussen de directeur-bestuurder, de projectleiders en de teams binnen het samenwerkingsverband.

De groene lijn

Ieder schooljaar start met een gesprek met de consultant, het ondersteuningsteam van de school en professionals van kernpartners die nauw in en rond de school samenwerken. Doel van dit startgesprek is terug te kijken op het afgelopen jaar en de samenwerking voor het komende schooljaar vorm te geven. In het voorjaar komen dezelfde partijen samen voor een voortgangsgesprek.

De oranje lijn

- Met vier 'monitors' vergaren we informatie: een monitor voor het CLEO, de Commissie van Toewijzing (CvT), de Internationale Schakelklas (ISK) en Schoolaanwezigheid.
- Deze informatie vormt samen met de input van de projectleiders de basis van de trimesterrapportage. Met dit document leggen we verantwoording af aan de toezichthouders. We gebruiken hierbij een set van kwaliteitsindicatoren, die een signaal afgeven en leiden tot gerichte gesprekken. Waar nodig sturen we direct bij.
- In het jaarlijkse activiteitenplan vertalen we de ambities uit het ondersteuningsplan en de informatie uit de trimesterrapportages naar concrete doelstellingen, zowel kwantitatief als kwalitatief.
- In het derde kwartaal van het schooljaar voert de directeur-bestuurder een gesprek over passend onderwijs met de bestuurder(s)

en directie(s) van elk aangesloten schoolbestuur. Deze gesprekken gaan onder meer over de doelmatige inzet van middelen, de knelpunten en de positieve ontwikkelingen in het netwerk. Eventueel komen ook de bovenschoolse voorziening (CLEO), de verandercapaciteit/ontwikkelkracht en de opbrengsten aan bod.

- Ons jaarverslag dient ter verantwoording van en reflectie op het afgelopen jaar.

De blauwe lijn

De blauwe lijn geeft de gesprekken weer die de directeur-bestuurder gedurende het schooljaar voert met de projectleiders en de verschillende teams van het samenwerkingsverband. In deze gesprekken wordt de voortgang van de projecten besproken en wordt er teruggeblikt op de afgelopen periode.

Jongeren en ouders ondersteunen

Iedere jongere en iedere ouder is anders. Bij jongeren en ouders geldt nooit one size fits all. Het is daarom aan ons als professionals om samen met hen te ontdekken welke talenten en mogelijkheden de jongere heeft. Wat wil deze jongere bereiken? Waar loopt diegene tegenaan? En welke ondersteuning past hierbij? Dit is de rode draad in alles wat we doen.

3.1 Jongeren tot bloei laten komen

Ieder mens wordt geboren met een unieke mix aan talenten en mogelijkheden. De gemeenschap waarin een jongere opgroeit, bepaalt de mate waarin dit potentieel tot bloei komt. Niet alleen ouders, maar ook vrienden, klasgenoten, burens, familieleden en (onderwijs)professionals spelen hierin een grote rol. Zij kunnen immers dagelijks het verschil maken en jongeren laten floreren. Tot slot zijn ook het welbevinden en de motivatie van de jongere zelf bepalend.

Professionals van de scholen, het samenwerkingsverband en partners zijn zich terdege bewust van al deze factoren en stemmen hun aanpak hierop af:

- Welbevinden, motivatie en talent voorop stellen. Daarover voeren professionals persoonlijke gesprekken met jongeren en hun ouders.
- Investeren in een sterke gemeenschap rondom de leerling, waar

ouders, docenten/mentoren en andere (onderwijs)professionals actief deel van uitmaken.

- Gelijkwaardig partnerschap aangaan met de ouders. Zij zijn dé experts als het om hun kind gaat, ook wanneer zij er niet (altijd) zijn. Ouder(s) en kind vormen immers een eenheid: een verandering bij de één heeft invloed op de ander, ook als de jongere steeds meer zelf aan het roer staat. Ouders dragen dus een grote verantwoordelijkheid: ze vertegenwoordigen hun kind, voeren mede de regie, zoeken samen met professionals naar het juiste type ondersteuning en stemmen keuzes met hen af. Bovendien vormen ze een belangrijke informatiebron voor de school. Ook zorgen professionals ervoor dat zij geïnformeerd zijn over de ondersteuningsmogelijkheden.
- Jongeren naar zelfstandigheid begeleiden. Ouders vertrouwen hun kind toe aan professionals op school, jeugdhulp en/of zorg. Ze stellen daarbij impliciet de vraag om hen te helpen het welbevinden van hun kind te vergroten en diens ontwikkeling te stimuleren. Het is mede aan de professionals om de jongere vervolgens te begeleiden naar zelfstandigheid. Direct investeren in een partnerschap met de ouders betekent immers indirect investeren in de ontwikkeling van de jongere.

3.2 Passende voorzieningen

Het samenwerkingsverband zet zich in om voor alle jongeren een passende plek te vinden en ze het onderwijs en de ondersteuning te bieden die ze nodig hebben, een zo ambitieus mogelijk ontwikkelperspectief, een ononderbroken ontwikkelingsproces en een diploma en/of werkplek en/of participatie naar vermogen. Dat doen we op basis van de volgende uitgangspunten.

3.2.1 Zorgplicht en leerrecht

Alle jongeren hebben recht op onderwijs. Scholen in onze regio specialiseren zich niet. Dit betekent dat iedere jongere in principe op iedere school terecht kan, tenzij de jongere echt gebaat is bij het vso. De school van aanmelding heeft vervolgens de zorgplicht om een passende plek te vinden, binnen de eigen school of op een andere school. Het doel is dat elke jongere passend onderwijs krijgt met passende ondersteuning.

3.2.2 Inclusief denken en doen

We hanteren het principe ‘inclusief denken en doen’. Dit betekent dat we extra, intensieve of speciale ondersteuning zo veel mogelijk integreren in het reguliere onderwijsproces. Jongeren met of zonder ondersteuningsbehoefte leren en werken dus grotendeels samen.

3.2.3 Dekkend netwerk

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor een dekkend netwerk, zodat iedere jongere passend onderwijs krijgt. Iedere school is vrij om binnen de handelingskaders die de overheid heeft gesteld (de ‘geregelde ruimte’) passend onderwijs met passende ondersteuning voor de eigen leerlingen vorm te geven. Dit betreft basis-, lichte en extra ondersteuning. Zijn het onderwijs en de ondersteuning op school

onvoldoende passend? Dan worden de mogelijkheden voor intensieve of specialistische ondersteuning onderzocht.

3.3 Vier ondersteuningsniveaus

We onderscheiden de volgende ondersteuningsniveaus:

- basisondersteuning (niveau 1);
- lichte ondersteuning op het vmbo, voorheen leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) (niveau 1);
- extra ondersteuning op iedere school (niveau 2);
- intensieve ondersteuning op school of bovenscholen (niveau 3);
- PrO en vso (niveau 4).

Al deze vormen lichten we hierna toe.

3.3.1 Basisondersteuning op iedere school (niveau 1)

De vo-scholen bieden alle jongeren basisondersteuning: kwalitatief sterk onderwijs door bekwame docenten/mentoren.

Bijlage 1 van dit ondersteuningsplan bevat zowel de meest recente afspraken voor de basisondersteuning (kolom 1) als een checklist voor de scholen (kolom 2 en 3). Mogelijk komt er in de toekomst een landelijke norm voor de basisondersteuning.

Ieder jaar maken scholen in hun schoolondersteuningsprofiel (SOP) de kwaliteit en het aanbod van hun basisondersteuning zichtbaar door de bovengenoemde checklist in te vullen.

3.3.2 Lichte ondersteuning op vmbo-scholen (niveau 1)

Vmbo-scholen bieden eveneens lichte ondersteuning (voorheen: lwoo) aan jongeren met (een verhoogd risico op) leerachterstanden en/of sociaal-emotionele problematiek. Denk aan versterkte leerroutes, vaste docenten per groep, verkleining van (les)groepen of extra aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van een leerling. De scholen bepalen zelf welke jongeren lichte ondersteuning krijgen en op welke manier.

Alle vmbo-scholen ontvangen een bedrag op basis van populatiebesteding om lichte ondersteuning te kunnen bieden (zie hoofdstuk 8 voor een beschrijving van het verdeelmodel). De criteria, procedure, duur en aard van de lichte ondersteuning beschrijft iedere school in het SOP.

Bijlage 2 beschrijft de gezamenlijke afspraken tussen de scholen over lichte ondersteuning (indicatoren met een *).

3.3.3 Extra ondersteuning op iedere school (niveau 2)

Iedere reguliere school biedt extra ondersteuning. Dit aanbod bestaat uit drie pijlers: ondersteuning aan jongeren, partnerschap met ouders en coaching/scholing aan docenten/mentoren. De eerdere afspraken hierover blijven de komende jaren onverminderd gelden. Eventuele wijzigingen in de ondersteuning staan vermeld in het SOP van de school.

De scholen vullen de extra ondersteuning zelf in. Dit kan variëren van een trajectvoorziening en coaching tot een ondersteuningspunt. Deze voorzieningen worden waar mogelijk ingebed in het dagelijkse onderwijsproces, zodat zo veel mogelijk jongeren ervan kunnen profiteren en jongeren met een ondersteuningsbehoefte niet buitengesloten

worden. Scholen krijgen een bedrag om de extra ondersteuning vorm te geven (zie hoofdstuk 8 voor een beschrijving van het verdeelmodel). De komende jaren onderzoekt het samenwerkingsverband hoe het informatie kan verkrijgen over de kwantitatieve en kwalitatieve resultaten van de extra ondersteuning.

3.3.4 Intensieve ondersteuning op school of bovenscholen (niveau 3)

Soms zijn basis-, lichte of extra ondersteuning onvoldoende om in de behoeften van een jongere te voorzien, maar is deze jongere met intensieve ondersteuning wél in staat om een diploma in het regulier onderwijs te halen. Daarvoor bestaan er bovenscholse voorzieningen en individuele arrangementen.

Bovenscholse voorzieningen

Binnen het samenwerkingsverband bestaan er verschillende bovenscholse voorzieningen, zoals het CLEO⁴, de Structuurklas op De Viaan, de Trajectplusklas op het Willem Blaeu, Intermezzo op het Murmellius Gymnasium en de Praktijkroute vmbo op het PCC. Voor toelating tot een bovenscholse voorziening is een toewijzing bovenscholse voorziening (TBV) van de CvT nodig (zie pagina 22).

Individueel arrangement

Zit een jongere thuis of dreigt dit te gebeuren? Of krijgt een vso-leerling de kans een diploma in het regulier onderwijs te halen? Dan is een flexibel en gepersonaliseerd arrangement mogelijk. Elk arrangement wordt per jongere (of een kleine groep jongeren met gelijksoortige behoeften) op maat gemaakt. Voor toewijzing van een individueel arrangement is een toewijzing (TviA) van de CvT nodig (zie pagina 22).

⁴ CLEO is een bovenscholse voorziening van het samenwerkingsverband (OPDC 2.0). Voor meer informatie: www.swvnl.nl.

3.3.5 PrO en vso (niveau 4)

Het PrO (regulier vo) en vso bieden onderwijs en ondersteuning aan specifieke groepen jongeren: het PrO aan leerlingen⁵ die ‘leren door te doen’, het vso aan leerlingen die specialistische ondersteuning nodig hebben. Voor toelating tot beide onderwijsvormen is eveneens een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van de CvT nodig (zie pagina 22).

Vso in de regio

Het vso in de regio Noord-Kennemerland wordt geboden op de volgende scholen: De Spinaker Alkmaar, De Spinaker Dijk en Waard College, Heliomare College Alkmaar en Heliomare De Ruimte.

Het vso-aanbod is in de voorgaande ondersteuningsplanperiode gewijzigd. Ten eerste zijn twee vestigingen van De Spinaker (Bureau Arbeidsparticipatie (BAP) en De Spinaker Het WERK!) gefuseerd. Samen vormen zij nu het Dijk en Waard College in Heerhugowaard. Ten tweede is de onderwijsvestiging van De Spinaker bij de gesloten jeugdzorgsetting Transferium in Heerhugowaard opgeheven. Hiervoor in de plaats is in Bakkum een jeugdzorgsetting gekomen, verzorgd door Horizon Antonius en Stichting Ronduit.

3.4 Aanvraag, toewijzing en dossiervorming

Het team van de school bespreekt - in overleg met de ouder(s) en de jongere - wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de jongere zijn en wie welke activiteiten gaat ondernemen om hierin te voorzien. Indien nodig worden partners van de school, zoals de consultant passend onderwijs van het samenwerkingsverband, bij dit proces betrokken. Zij kunnen bijvoorbeeld de procedure ondersteunen of feedback geven op de kwaliteit van het proces.

⁵ Leerlingen met een IQ tussen de 55 en 80, met een leerachterstand van drie jaar of meer op twee van de volgende domeinen: inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen (waarvan één van de domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen moet zijn).

3.4.1 Overleg over ondersteuning

In het multidisciplinair overleg (MDO) bespreken betrokkenen de perspectieven op de ontwikkeling van een jongere met een ondersteuningsbehoefte. Hierbij zijn in ieder geval de (onderwijs) professionals aanwezig; de ouders en jongere worden altijd uitgenodigd. Tijdens het overleg wordt besproken welke ondersteuning nodig is: waaraan gewerkt moet worden en hoe dat gedaan wordt. Op van tevoren afgesproken momenten wordt de uitvoering en het resultaat van het plan van aanpak geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. De ondersteuningsbehoefte van de leerling en de gezamenlijke afspraken worden vastgelegd in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). De ouder stemt in met het handelingsdeel van het OPP; vanaf 16 jaar stemt de leerling zelf hiermee in.

3.4.2 Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Wanneer in het MDO wordt besloten dat een jongere is gebaat bij een overstap naar een vso-school of het PrO is een aanvraag voor een TLV nodig bij de CvT. Ook voor toelating tot een bovenschoolse voorziening of een individueel of groepsarrangement is een aanvraag nodig.

3.4.3 Digitaal dossier

Tijdens het hele traject gebruiken we voor iedere jongere het digitale Totaal Ontwikkel Plan (TOP dossier). In dit dossier, dat gedeeld wordt met de ouders en waarmee zij moeten instemmen, ligt alles vast: van het onderzoeken van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en het maken, evalueren en bijstellen van afspraken tot de aanvraag en afgifte van een TLV. Dit persoonlijke dossier ondersteunt handelingsgericht en integraal werken en voldoet aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

3.4.4 Commissie van Toewijzing

De CvT toetst alle aanvragen op ontvankelijkheid, volledigheid, navolgbaarheid en transparantie. Ook toetst zij individuele of groepsarrangementen op inhoud. Voor besluiten over toelating tot het PrO maakt de commissie gebruik van de landelijke criteria en/of beleidsruimte.

De volledig uitgewerkte toewijzingsprocedure en het reglement van de Commissie zijn beschikbaar via de website van het samenwerkingsverband⁶.

3.5 Samen met jongeren en ouders

Professionals van de scholen en het samenwerkingsverband informeren jongeren en ouders zo goed mogelijk over onderwijs- en ondersteuningsmogelijkheden en beantwoorden hun vragen:

- persoonlijk: via de professionals op iedere school, de medewerkers van het CLEO en de consultants van het samenwerkingsverband;
- online: via de websites van de scholen en het samenwerkingsverband;
- offline: via brieven en folders.

3.5.1 Samen opties zoeken en kiezen

Passend onderwijs staat of valt met een hechte samenwerking tussen de jongere, de ouders en de school. Professionals communiceren dus altijd gelijkwaardig: ze spreken met ouders en jongeren, niet over hen. Keuzes worden dus ook altijd in overleg gemaakt. Ook investeren de professionals zo vroeg mogelijk in een goede relatie; ze komen dus niet pas in beeld als het minder goed gaat. Vanaf de eerste kennismaking stellen ze vragen, geven ze erkenning en luisteren ze met aandacht. Pas als ze de jongeren

en hun ouders beter leren kennen en weten wat zij belangrijk vinden, kunnen ze bieden wat nodig is.

3.5.2 Ondersteunen waar nodig of wenselijk

De professionals van de scholen betrekken ouders actief bij de ontwikkeling van hun kind en ondersteunen hen waar nodig of wenselijk. De consultants geven antwoord op vragen, adviseren, begeleiden gesprekken tussen ouders, jongere en professionals, en bemiddelen waar nodig.

3.5.3 Betrekken bij activiteiten en beleid

Jongeren en ouder(s) zijn cruciale partners op het gebied van onderwijs, ondersteuning, hulp en zorg. We benutten hun expertise daarom bij activiteiten en voor het opstellen en toetsen van beleid op drie niveaus:

1. Gesprekken voeren over onderwijs of ondersteuning aan individuele jongeren (persoonsniveau).
2. Samen met ouders evalueren en reflecteren (schoolniveau).
3. Bijeenkomsten organiseren waaraan ouders kunnen deelnemen (overkoepelend niveau).

3.6 Waar staan we nu?

We beschouwen jongeren en ouders als belangrijke partners in ons netwerk. Daarom is ons doel hen te informeren en ondersteunen en samen met hen te zoeken naar de beste keuzes, bij voorkeur dicht bij huis. Vanuit dit streven hebben we een nieuw steunpunt opgezet, de

⁶ www.swvnl.nl.

ervaringen van jongeren en ouders nog meer ingezet en benut en onze online en offline communicatie verbeterd. Hieronder lichten we dit nader toe.

3.6.1 Het jeugd- en oudersteunpunt

We zijn gestart met de inrichting van een jeugd- en oudersteunpunt in samenwerking met PPO-NK. Dit is een van de landelijke verbetermaatregelen passend onderwijs. Het steunpunt informeert, ondersteunt en koppelt signalen terug naar beleid:

- Informeren: het steunpunt geeft informatie over passend onderwijs in het algemeen en over de regionale uitwerking daarvan. Hierdoor kennen jongeren en ouders de rechten en plichten van partners in het samenwerkingsverband en weten ze welke mogelijkheden voor ondersteuning er zijn.
- Steunen: het steunpunt biedt advies, ondersteuning en begeleiding aan jongeren en ouders bij passend onderwijs. Het is een onafhankelijk werkend punt dat ervoor zorgdraagt dat jongeren en ouders zich veilig en vertrouwd voelen om zich bij hun vragen te laten ondersteunen.
- Signaleren: door ouders en jongeren te informeren en te steunen doet het steunpunt ervaring op. Deze expertise is van belang bij de kwaliteitsontwikkeling van passend onderwijs in het samenwerkingsverband.

3.6.2 Ervaringsdeskundigheid

We betrekken jongeren en ouders actief bij het realiseren van passend onderwijs. Dat doen we door hen uit te nodigen hun ervaringen in te brengen en hiervan te leren.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Jongeren zetten hun levenslessen in als ervaringsdeskundigen op scholen en/of tijdens bijeenkomsten.
- Ouders zijn lid van de OPR, waardoor ze samen met de professionals direct en structureel betrokken worden bij het beleid en de activiteiten van het samenwerkingsverband.
- De ervaringen van jongeren en ouders stonden centraal in de conferenties ‘Samen Leren Leven’ (in 2018 georganiseerd samen met samenwerkingsverband PPO-NK, bij de JongerenTop NHN (2018, 2021 en 2022) en tijdens diverse themabijeenkomsten. Zij hebben de conferenties mede georganiseerd en waren aanwezig om met professionals problemen in kaart te brengen en oplossingen te bespreken.
- Jongeren hebben een bijdrage geleverd aan de bestuurlijke bijeenkomst ‘Van kwetsbare naar veerkrachtige jeugdigen’, als aanloop naar het Veerkrachtpact (zie pagina 25).

3.6.3 Laagdrempelige communicatie

Voor ouders en jongeren met een ondersteuningsvraag is het een hele opgave om te overzien wat er gebeurt in het onderwijs en de jeugdzorg en om te weten waar ze terecht kunnen. Het is dus van groot belang hen tijdig en duidelijk te informeren over wat wij en onze partners voor hen kunnen betekenen. Al deze informatie dient goed vindbaar en begrijpelijk te zijn.

We hebben onze website daarom toegankelijker gemaakt: er is een aparte pagina voor ouders en jongeren ingericht en het taalgebruik is aangepast aan de doelgroep. Op de site zijn onder meer de brochures van het Rijk te vinden, waarin ouders en jongeren informatie vinden over passend onderwijs op de middelbare school. Verder is er de informatieset ‘Ondersteuning in het voortgezet onderwijs’ voor jongeren in groep 8 en hun ouders ontwikkeld.

3.7 Waar gaan we naartoe?

Jongeren en ouders spelen een belangrijke rol in ons samenwerkingsverband. We willen hen de komende vier jaren echter nóg meer op de voorgrond plaatsen. Dat houdt in dat we hen vanaf de start meenemen in onze plannen, dat we tijdens het aanbieden van ondersteuning nog meer naast ouders en jongeren gaan staan en dat we ons bij het signaleren van knelpunten meer verdiepen in wat ouders en jongeren beweegt en bezighoudt.

Daarnaast willen we leren van elkaar en van de resultaten van de huidige bovenschoolse voorzieningen. Deze inzichten gaan we niet alleen met alle besturen delen, maar we zoeken ook naar andere plekken om deze ervaringen in onze regio te kunnen inzetten. Ons streven is dat de bovenschoolse voorzieningen zoveel mogelijk integreren in de reguliere scholen. Verder willen we de reguliere vo-scholen ondersteunen met de expertise die is opgebouwd binnen de vso-scholen.

ONZE AMBITIE KEUZES MAKEN WE SAMEN MET DE BETROKKEN JONGEREN EN OUDERS

3.8 Hoe gaan we dat bereiken?

Om jongeren en ouders een nog prominentere plaats te geven en het passend onderwijs te versterken, gaan we de komende vier jaar werken aan het volgende.

3.8.1 Het jeugd- en oudersteunpunt uitbouwen

We gaan het jeugd- en oudersteunpunt verder ontwikkelen en uitbouwen. Om zeker te weten dat ons aanbod aansluit bij de vraag, zijn we aan het onderzoeken of we persoonlijke verhalen van ouders en jongeren kunnen ophalen via de online methodiek Vertellis?!

3.8.2 Extra contactmomenten

Om jongeren en ouders te laten meedenken en meepraten over de ondersteuning aan hun kind, zullen we hen een belangrijke rol geven bij het invullen van projecten, thema's of activiteiten.

We zorgen de komende vier jaar voor veel belangrijke contactmomenten via:

- een volledige inrichting van de OPR met ouders en vertegenwoordigers van de scholen.
- panelbijeenkomsten met ouders;
- panelbijeenkomsten met jongeren;
- het vaker inzetten van ervaringsdeskundigen in allerlei omgevingen (zoals de start van een project, het opzetten van nieuwe thema's of werken aan inclusie);
- kwaliteitsenquêtes om te achterhalen of we onze gemaakte beloftes inderdaad waarmaken.

3.8.3 Meer samenwerking tussen vo en vso

Verder willen we de reguliere vo-scholen ondersteunen met de expertise die is opgebouwd binnen de vso-scholen. Dit kan door eerste stappen te zetten via de leerroute, waarbij jongeren niet rechtstreeks naar het vso gaan, maar in samenwerking met het vso worden opgevangen in kleinere groepen binnen het regulier onderwijs. Hierdoor hopen we dat er minder leerlingen uitvallen, omdat het schoolsysteem niet bij hen past. Op deze manier bouwen we ook extra expertise op binnen het havo- en vwo-onderwijs.

3.8.4 Veerkrachtpact

Zoals gezegd is het welbevinden en de motivatie van jongeren bepalend bij hun welslagen in het onderwijs en daarmee ook in hun latere leven. Bestuurders en wethouders in de regio Alkmaar zetten zich daarom de komende tijd in om de veerkracht van jeugdigen (tot 23 jaar) te versterken. In het Veerkrachtpact werken kinderopvang, po, vo, mbo, hbo en gemeenten in Alkmaar en omgeving samen. De middelen worden vanuit een gemeenschappelijke visie en in afstemming met elkaar ingezet en zijn gekoppeld aan het uitvoeringsplan. Zo gaan we bijvoorbeeld de komende jaren nieuwe interventies ontwikkelen, in aanvulling op bestaande interventies als jongerenwerk op scholen en een uitbreiding van het aantal jeugd- en gezinscoaches.

3.9 Samenvattend

Ouders en school hebben hetzelfde doel: samen een omgeving creëren waarin een jongere zich optimaal kan ontwikkelen. Het samenwerkingsverband wil zich daarom inzetten om het samenspel tussen jongeren, ouders, school en overige professionals te optimaliseren, met oog voor alle perspectieven. De activiteiten in de komende vier jaar zullen daarom in het teken staan van nóg meer contact en samenspel. Alleen zo creëren we een aanbod dat werkelijk passend is.

Professionals versterken

Uit de landelijke evaluatie passend onderwijs is gebleken dat docenten en andere professionals beter uitgerust en vooral ondersteund moeten worden om passend onderwijs mogelijk te maken. We werken hieraan door een rijk leerlandschap te bieden.

4.1 Een gezamenlijk lerend netwerk

Dag in dag uit, in de klas en op school, bieden docenten/mentoren en andere professionals passend onderwijs. Zij zijn degenen, die de jongeren dagelijks helpen en de kans geven om zich te ontwikkelen. Het is aan de schoolleider om samen met het docententeam, het ondersteuningsteam en overige deskundigen te komen tot een goede ondersteuningsorganisatie en cultuur in elke school. Willen professionals hun werk goed doen, dan is het van belang dat ze:

- gemotiveerd en energiek zijn;
- beschikken over de juiste vaardigheden en kennis;
- alle ruimte en vertrouwen krijgen.

In dit hoofdstuk laten we zien hoe we hen hierin als samenwerkingsverband ondersteunen en faciliteren.

4.1.1 Rijke leeromgeving

Vanuit het credo ‘doen wat werkt’ zetten we in op bewezen interventies in de scholen. Ook leren we van en met elkaar in regionale netwerkgroepen. Innoveren, ontwerpen, uitproberen en kennis delen gebeurt zowel binnen de school als bovenschools. Kortom, vanuit co-creatie en de driehoek theorie-professional-praktijk bestaat er een rijke, diverse en gezamenlijke leeromgeving voor alle professionals binnen ons netwerk.

4.1.2 De school als ontmoetingsplek

Leren en ontwikkelen vindt bij voorkeur binnen de school plaats. Ondanks alle bovenschoolse contacten tussen professionals, blijft de school dan ook de primaire plek voor ontmoeting en overleg. Onze kernpartners, zoals leerplicht, jeugdhulp en jeugdzorg, werken dan ook steeds meer in de school samen.

4.1.3 Structurele samenwerking met kernpartners

In ontmoetingen met kernpartners en professionals op de school onderzoeken we op een kritische manier, maar opbouwend in hoeverre de samenwerking bijdraagt aan de ontwikkeling van de jongeren. We kijken samen met jongeren, ouders en professionals naar wat goed gaat en wat er nog nodig is. We investeren structureel in de samenwerking met onze kernpartners. Dit doen we door deskundigheid te bevorderen, een gezamenlijke mindset te creëren, afspraken vast te leggen en hierop te reflecteren.

4.2 Waar staan we nu?

Dat wat we door gezamenlijke inspanning al hebben bereikt, is niet vanzelfsprekend. Alle ontwikkelthema's blijven dan ook onze aandacht vragen. Door continu kennis te delen, ontwikkelen, verspreiden en door planmatig te investeren in de professionals, dragen we bij aan de ambities voor de komende jaren en bieden we alle betrokkenen de ruimte om in te spelen op actuele ontwikkelingen en om de ondersteuning aan jongeren toekomstbestendig te maken. Dit hebben we in de voorgaande ondersteuningsplanperiode gedaan door het onderstaande.

4.2.1 Professionaliseringsaanbod

Het samenwerkingsverband zorgt ieder jaar dat er een professionaliseringsaanbod komt voor docenten/mentoren en leden van het ondersteuningsteam. Het aanbod bestaat uit onderwerpen waar behoefte aan is én die we belangrijk vinden, zoals welbevinden, veerkracht, begrijpen van moeilijk verstaanbaar gedrag, oplossingsgerichte gespreksvoering en meer- en hoogbegaafdheid. Belangrijke ontwikkelthema's en projecten komen terug in het aanbod.

4.2.2 Verbetering op basis van thema's

In de regio werken we met onze partners aan verschillende thema's die bijdragen aan duurzame verbetering en innovatie van passend onderwijs. Denk aan schoolaanwezigheid, meer- of hoogbegaafdheid, interprofessioneel samenwerken, Jeugdhulp op school (JOS), het Jongeren Overleg Team (JOT), het Expertise Centrum Arbeid (ECA) en de Route Nieuwkomers (zie hoofdstuk 5).

Organisatie in netwerkgroepen

Deze thema's zijn ondergebracht bij netwerkgroepen, bestaande uit professionals van verschillende organisaties. Een netwerkgroep verbindt zich voor langere tijd aan de ontwikkeling van het specifieke thema binnen de regio en de eigen organisatie. Deze werkwijze draagt niet alleen bij aan concrete en zichtbare verbeteringen voor de jongeren, maar ook aan sterk gemotiveerde professionals en een stevige, professionele cultuur, waarin het delen van kennis en het continu bijschaven van de dienstverlening centraal staan.

4.3 Waar gaan we naartoe?

Tijdens de bijeenkomst 'Expeditie Ondersteuningsplan' hebben we belangrijke inzichten opgedaan, waarmee we aan de slag kunnen om docenten en andere professionals beter te ondersteunen. We hoorden die dag meerdere malen dat docenten de tijd en ruimte missen om aan hun professionalisering te werken. Daarnaast vonden de aanwezigen dat het besef nog moet doordringen dat een individuele docent niet alle competenties kan hebben.

Op hoofdlijnen is dit de richting die we de komende periode op willen:

- Professionalisering heeft prioriteit. Het professionaliseringsaanbod sluit naadloos aan op de ontwikkellijnen, zodat er een divers leerlandschap bestaat met daarin zichtbare verbindingen. Alle vormen van leren en ontwikkelen hebben hetzelfde voor ogen.
- Het idee van één klas, één vak, één docent is losgelaten. Er vindt ook onderwijs buiten de klas plaats. Docenten krijgen op de werkvloer coaching bij het (leren) signaleren van ondersteuningsbehoeften. Ze

hoeven geen alleskunnners te zijn. We willen namelijk toe naar een team met aanvullende competenties, uitgaande van de kracht van de individuele teamleden.

- Alle partners binnen het netwerk weten waar ze deskundige begeleiding kunnen halen. Snelle en preventieve inzet is daardoor mogelijk. Dat betekent niet dat docenten bij lichte problematiek een leerling al direct overdragen aan de hulpverlening of het vso, maar wel dat ze weten bij wie ze terecht kunnen voor (tijdelijke) aanvullende expertise.

**ONZE AMBITIE
IEDERE
PROFESSIONAL
BESCHIKT
OVER ALLE
VAARDIGHEDEN
EN FACILITEITEN
DIE NODIG ZIJN
OM PASSEND
ONDERWIJS
MOGELIJK
TE MAKEN**

4.4 Hoe gaan we dit bereiken?

We weten dat ‘sterke kinderen, stevige toekomst’ nooit af is en dat iedere jongere weer iets anders of nieuws vraagt van professionals. Daarom investeren we blijvend in hun ontwikkeling en expertise. We borgen alle kennis zo goed mogelijk in de organisatie.

4.4.1 Versterking van sleutelposities

Om te komen van een aanbodgerichte tot een vraaggerichte werkwijze, zetten we de behoeften van jongeren, docenten of groepen in de school steeds meer centraal. Naast het versterken van professionals in de ondersteuningsstructuur op de scholen, gaan we onderzoeken hoe we de sleutelposities van de professionals die dicht bij de jongere staan: docenten/mentoren, transitiecoaches, docentbegeleiders en verzuimcoördinatoren ook kunnen ondersteunen.

4.4.2 Snel en preventief

We verbinden de verschillende leefwerelden van de jongere en belangrijke professionals op het snijvlak van het sociaal domein en het onderwijs. De school is de werkvloer en de vindplaats van jongeren. Op deze werkvloer kunnen professionals snel en preventief werken.

4.4.3 Een lerende en kritische houding

Samen met onze kernpartners blijven we planmatig werken aan professionalisering en concentreren we ons op actuele thema's. Professionals van de scholen en het samenwerkingsverband kijken samen wat werkt en wat beter kan. We maken gebruik van inzichten uit de wetenschap, leren van werkzame interventies en benutten kennis uit landelijke netwerken. We zijn kritisch op wat we hebben bereikt en hebben aandacht voor borging, vernieuwing, verbetering en ontwikkeling.

4.5 Samenvattend

Passend onderwijs staat of valt met de professionals in de regio en de kwaliteit van de samenwerking van scholen met jongeren, ouders en kernpartners. We sluiten daarom aan bij de diversiteit van alle betrokkenen. Het samenwerkingsverband is eigenaar van de ontwikkeling van passend onderwijs in de regio. In netwerkgroepen worden verbindingen tussen scholen gelegd om met en van elkaar te leren. Het geleerde zetten we om in nieuwe werkafspraken en beleid.

Transitiemomenten als kans

Transitiemomenten zijn belangrijke stappen in een schoolloopbaan. Voor de meeste jongeren bieden ze nieuwe mogelijkheden. Voor wie extra ondersteuning nodig heeft, kan het een risicovolle overgang zijn. Verloopt een overstap problematisch, dan kan dit de ontwikkeling van een jongere immers schaden. Daarom wil het samenwerkingsverband tijdens transitiemomenten een zo kansrijk mogelijke basis leggen.

5.1 Spannende overgang

De meeste jongeren kijken reikhalzend uit naar een spannende, nieuwe periode in hun leven. Met wat ondersteuning en voorlichting vanuit thuis en school zetten ze de stap daarnaartoe zonder noemenswaardige problemen.

Voor andere jongeren is dit echter niet zo eenvoudig of vanzelfsprekend. Zij hebben meer ondersteuning nodig om aan de volgende fase te beginnen. Soms omdat hun ouders hierbij niet kunnen helpen, in andere gevallen omdat de vervolgstap niet aansluit of te groot is. Voor die groep is het dus extra belangrijk dat de professionals om hen heen gaan staan en zorgen voor de juiste 'zwaluwstaartjes', zodat ze kunnen overstappen op de manier en in het tempo dat bij hen past.

Dit vraagt vaak nét wat meer van het onderwijs en de kernpartners. We zien gelukkig dat alle partners in ons professionele netwerk vol overtuiging een tandje bijzetten, zodat de jongeren op een prettige manier de vervolgstap kunnen maken.

5.2 Transitiemomenten

Er zijn meerdere transitiemomenten in het vo, die we in deze paragraaf nader toelichten:

- van primair onderwijs (po) naar voortgezet onderwijs (vo);
- van voortgezet speciaal onderwijs (vso) naar voortgezet onderwijs (vo);
- van voortgezet onderwijs (vo) - waaronder de scholen voor praktijkonderwijs (PrO) - naar vervolgonderwijs (mbo, hbo en wo);
- van school naar werk.

5.2.1 Van po naar vo

Op de basisschool is er een grote diversiteit in de klas. Kinderen met uiteenlopende talenten, interesses en ontwikkelniveaus zitten bij elkaar. In groep 8 wordt bepaald naar welk niveau ze gaan in het vo. Zo vindt al op 12-jarige leeftijd een selectie plaats, die de kansen in hun verdere leven bepaalt. Dit transitiemoment loopt parallel aan een ingrijpende ontwikkelingsfase: de puberteit, waarin jongeren een eigen identiteit

ontwikkelen. Jongeren moeten zichzelf niet alleen staande houden in de nieuwe wereld van het vo - met meerdere docenten, wisselingen van klaslokaal en ouders meer op afstand - maar moeten ook nog ontdekken wie ze zijn. Deze levensfase kan de overstap naar het vo extra lastig maken.

5.2.2 Van vso naar vo

Sommige jongeren hebben specifieke, afgestemde ondersteuning nodig en zijn daarom gebaat bij speciaal onderwijs. Eenmaal op het vso blijkt terugkeer naar regulier onderwijs niet altijd vanzelfsprekend.

5.2.3 Van vo naar mbo, hbo en wo

Verreweg de meeste jongeren die het vo verlaten, schrijven zich in bij het mbo, hbo of wo. Deels vanuit eigen motivatie en deels omdat ze dat wettelijk verplicht zijn: leerlingen zonder startkwalificatie gaan immers tot hun achttiende verjaardag verplicht naar school.

5.2.4 Van school naar werk

Er zijn ook jongeren die het beste tot bloei komen wanneer ze na het vo direct aan het werk gaan. Zij leren door doen en krijgen hun opleiding bij een werkgever. Jongeren binnen het PrO worden in principe voor arbeid opgeleid en ook binnen het vso stromen veel leerlingen door naar een werkplek. Een mooie combinatie is een bbl-opleiding (beroepsbegeleidende leerweg) binnen het mbo: jongeren gaan vier dagen per week begeleid aan het werk en leren één dag per week op school of op de werkplek. Dit is ook op entreeniveau (mbo niveau 1) mogelijk.

Overstap naar dagbesteding

Voor jongeren die gebaat zijn bij een rustige, niet veeleisende werkplek waar ze intensieve begeleiding krijgen, is (arbeidsmatige) dagbesteding een goed vervolg. Soms loopt een jongere op diezelfde plek al stage tijdens de schoolperiode, zodat de overgang naar volledige dagbesteding geleidelijk verloopt. De dagbesteding is niet per se een eindstation; de begeleidende professionals blijven de ontwikkeling van de jongere volgen en kijken of doorstroom naar (beschut) werk mogelijk is.

5.3 Waar staan we nu?

Passend adviseren en plaatsen is een gezamenlijk streven binnen ons samenwerkingsverband. Dat betekent dat alle professionals zich inzetten om jongeren een optimale basis te bieden voor talentontwikkeling en groei. Leerkrachten in het basisonderwijs zijn zich er daarbij van bewust dat de manier waarop zij denken en adviseren de kansengelijkheid kan beïnvloeden.

Hieronder lichten we toe welke voorzieningen er zijn om bepaalde transitiemomenten te versoepelen.

5.3.1 Soepelere overstap van po naar vo

Voor alle basisschoolleerlingen is de overstap naar het vo spannend. Sommige jongeren zijn extra kwetsbaar tijdens een transitiemoment. Daarom bouwen we kansrijke bruggen voor deze jongeren zoals met de Trajectplusklas op OSG Willem Blaeu, de Praktijkroute vmbo op het PCC Oosterhout of Intermezzo op het Murmellius Gymnasium.

Netwerkgroep 10-14

De netwerkgroep 10-14 geeft praktisch en inhoudelijk vorm aan de overstap van po naar vo en is op de hoogte van landelijke én regionale ontwikkelingen. De leden geven gevraagd en ongevraagd advies aan de samenwerkingsverbanden po en vo Noord-Kennemerland. Ook stelt zij jaarlijks een inhoudelijke agenda op.

Sterke basis voor het vo

Voor jongeren in onze regio is er een specifiek aanbod om een goede start op het vo te bevorderen en de doorgaande ontwikkellijn te creëren, zoals:

- **Intermezzo:** meer- of hoogbegaafde jongeren doorlopen de basisschool soms versneld. Vaak blijkt voor hen de stap naar het vo nog te groot en de aansluiting niet optimaal. Voor hen biedt Intermezzo een tussenjaar op het Murmellius Gymnasium, met aandacht voor leren leren, samenwerken en hiaten in taal en rekenen. Zo legt de jongere een belangrijke basis voor een succesvolle start op het gymnasium.
- **Praktijkroute vmbo:** sommige jongeren hebben wel de potentie om een diploma te halen in het veelal theoretische vmbo-bb (basisberoepsgerichte leerweg), maar praktischer onderwijs sluit beter aan bij hun leerstijl en motivatie. Voor deze leerlingen bestaat er op het Petrus Canisius College Oosterhout een aangepast programma met een meer praktijkgericht lesaanbod en voldoende ondersteuning. Ze kunnen deze Praktijkroute volgen vanaf leerjaar 1.
- **Trajectplusklas:** deze klas is er voor jongeren in de onderbouw van havo en vwo die nog niet in een reguliere klas kunnen meekomen, ook niet met extra ondersteuning. Zij gaan daarom eerst naar deze kleine

klas op OSG Willem Blaeu, met weinig wisselingen van docenten en lokalen. Ze krijgen er intensieve begeleiding en ze leren er leren, organiseren, plannen en hun sociale vaardigheden versterken. Na maximaal drie jaar kunnen ze doorstromen naar een reguliere havo- of vwo-klas op het Willem Blaeu zelf of op een andere school.

Route Nieuwkomers

Omdat de overstap van po naar vo voor nieuwkomers extra groot is, geeft het samenwerkingsverband daarnaast professionals handvatten om een kansrijke overstap te creëren.

5.3.2 Stevige route vso-vo

Er ligt in onze regio een stevige route tussen vso en vo. Zo is er al jaren een goede samenwerking tussen vso De Spinaker en het Van der Meij College. Dankzij het Symbiosetraject Spinaker-Van der Meij College kunnen jongeren, hun ouders en de betrokken scholen van het basis- en kaderberoepsgericht onderwijs zorgvuldig onderzoeken of instroom in het derde leerjaar in het regulier onderwijs mogelijk is. Blijkt deze overstap toch nog een brug te ver, dan kan de jongere in het vso met deelcertificaten en een stage toewerken naar een mbo-vervolgopleiding.

5.3.3 De stap naar vervolgonderwijs

Deze overstap is in de regio Noord-Kennemerland al behoorlijk goed georganiseerd. In de route vervolgonderwijs zijn afspraken gemaakt over de doorstroom van PrO- en vso-leerlingen naar het mbo. De decanen van vo-scholen werken met Intergrid: een programma waarin alle overstappende leerlingen geregistreerd worden. Wanneer een overstappende leerling extra aandacht nodig heeft, zorgen beide scholen voor een warme overdracht.

Jongeren in een kwetsbare positie (JKP)

Voor jongeren die het PrO of het vso verlaten, is een entreeopleiding (mbo niveau 1) een goede vervolgstap in hun onderwijs carrière. Ook jongeren die zonder diploma het vo verlaten, kunnen met een entreediploma verder leren. Deze groep noemen we in de regio ‘jongeren in een kwetsbare positie’ (JKP). Ook sommige leerlingen binnen het vmbo-bb, zeker degenen binnen de leerwerktrajecten, vallen binnen deze categorie. We bieden verschillende ondersteuningsmogelijkheden, zoals begeleiding bij de studiekeuze, bij aanmelding en tijdens de start in het mbo. Een voorbeeld hiervan is het vsv-project (voortijdig schoolverlaten) Transfercoach vo-mbo.

5.3.4 Toch een diploma dankzij vavo

Soms lukt het een jongere niet om een diploma te halen op het vo. Of diegene heeft op het vso wel deelcertificaten behaald, maar geen volledig diploma. Voor deze leerlingen werken we in onze regio samen met het volwassenenonderwijs Horizon College, dat hen een route biedt om alsnog een volledig diploma te behalen. Jongeren die nog geen achttien zijn, kunnen voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) volgen op basis van detachering vanuit een reguliere vo-school.

5.3.5 Van onderwijs naar arbeid

In de regio zijn er een aantal activiteiten en projecten die het ‘simpel switchen’ tussen beschut werk en arbeidsmatige dagbesteding, mbo-verklaringen en praktijkleren mogelijk maken.

ECA en JOT

Stagecoördinatoren met vragen over uitstroom en/of een passende leerwerkplek, kunnen terecht bij de uitstroomspecialisten van het ECA of bij het JOT, waarbij ook de gemeenten aangesloten zijn:

- Het ECA is een professioneel netwerk, waarin scholen intensief met het RMC, Jongerenpunt Check-In en het WerkgeversServicepunt samenwerken om het transitiemoment van vo naar werk goed vorm te geven.
- Het JOT houdt zicht op knelpunten in de toeleiding naar arbeid, bespreekt casussen en goede voorbeelden en deelt werkgevers en vacatures. Op die manier helpt het JOT de overstap van onderwijs naar arbeid te versoepelen. Het team bestaat uit leden van het ECA, het RMC, medewerkers van Jongerenpunt Check-In en het WerkgeversServicepunt.

Route Arbeid+

Om uitstromende jongeren in kwetsbare positie te helpen aan een goede vervolgplek, is er het project Route Arbeid+. Hierin werken alle scholen voor PrO, vso en entree intensief samen met Jongerenpunt Check-In en het RMC. De intensieve en preventieve samenwerking maakt het voor jongeren veel gemakkelijker om de weg te vinden van school naar werk, vervolgonderwijs of dagbesteding.

5.4 Waar gaan we naartoe?

Het samenwerkingsverband gaat volop aan de slag om ervoor te zorgen dat over vier jaar elk transitiemoment een mooie kans is. Daarbij nemen we de belangrijkste inzichten die zijn opgedaan tijdens de ‘Expeditie Ondersteuningsplan’ mee:

- Iedere overstap sluit zo naadloos mogelijk aan om een zo vloeiend mogelijke overgang te realiseren.
- Inclusie is vanzelfsprekend: jongeren zijn in beeld en ervaren dat ze gezien en gehoord worden.
- Maatwerk bij transitiemomenten is mogelijk en we zoeken samen naar creatieve oplossingen
- Jongeren en ouders worden meer betrokken bij de warme overdracht. Hun wensen en verwachtingen worden serieus genomen en tijdig geïnterpreteerd.
- Het onderwijs en de mogelijke route naar werk vormen één heldere, doorgaande lijn: we kijken al vóór de overstap naar en van het vo wat leerlingen nodig hebben en blijven hen daarna volgen. We monitoren, meten, evalueren en leren ervan.
- Medewerkers voelen zich gefaciliteerd door de juiste ondersteuning, middelen en software en hebben het mandaat om snel te kunnen schakelen.

**ONZE AMBITIE
DOOR
DE JUISTE
ONDERSTEUNING
ERVAREN
JONGEREN
TRANSITIE-
MOMENTEN
ALS HAALBAAR,
PRETTIG
EN VEILIG.**

5.5 Hoe gaan we dat bereiken?

Onze doelstellingen zijn helder. Om deze ook daadwerkelijk te realiseren, gaan we de komende vier jaar met de onderstaande punten (verder) aan de slag.

5.5.1 Leerlingen een betere start geven in het vo

We zetten in op het verbeteren van de overstap van po naar vo voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. We verdiepen ons op gezamenlijke thema's zoals vroege selectie en verbetering van de warme overdracht met de jongeren en ouders. Daarbij zorgen we voor ontmoetingen tussen professionals van po en vo.

5.5.2 Ophalen van knelpunten en wensen

Inventariseren wat jongeren, ouders en professionals willen, blijft een belangrijke taak van het samenwerkingsverband:

- Met de aandachtspunten en aanbevelingen die het vsv-project 'Overstap vo-mbo' zal opleveren, kunnen we de gang van zaken rondom de transitie verbeteren. Hierin worden de knelpunten en wensen van jongeren, ouders en professionals meegenomen. Het is de bedoeling dat de schooldirecties deze punten omarmen en hun medewerkers waar mogelijk faciliteren bij mogelijke nieuwe projecten en activiteiten.
- We gaan ons dekkend netwerk onderzoeken, juist vanwege die gevallen waar een aansluiting niet zo vanzelfsprekend is en er afstand tot het onderwijs is ontstaan.
- We gaan de openheid en de transparantie tussen professionals onderling vergroten, zodat zij elkaar weten te vinden, van elkaar weten wat ze nodig hebben en beter kunnen samenwerken.
- We gaan de stem van jongeren en ouders versterken. Zij zijn immers

het meest deskundig over zichzelf en kennen hun behoeften op transitie momenten. Als we preventiever willen werken, past daar ook bij dat we eerder in beeld krijgen waar het mis of juist goed gaat. Bovendien wordt het aanbod daadwerkelijk ontwikkelingsgericht als we de hele jongere zien.

5.5.3 Stimuleren om een diploma te halen

Een belangrijk doel van het samenwerkingsverband is ervoor te zorgen dat jongeren een diploma halen. Daarom richten we ons de komende jaren op het volgende:

- Om te helpen voorkomen dat jongeren zonder startkwalificatie voortijdig de school verlaten (vsv), doen we mee aan het regionale programma Jij telt mee! Dit programma van Steunpunt VSV loopt van 2021 tot en met 2024. Samenwerkingspartners zijn gemeenten in West-Friesland en Noord-Kennemerland, het Horizon College, Vonk en scholen voor vo, PrO en vso. Het programma richt zich vooral op de JIKP (jongeren in een kwetsbare positie). Daarnaast doen we mee aan een vsv-project waarin we knelpunten bij de overstap en toekomstwensen in kaart brengen.
- We maken met het Horizon College (vavo) en het vo regionale afspraken over verbetering van de overstap en doorstroom naar het vavo, tijdelijke extra ondersteuning en de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp bij de start op het vavo.

5.5.4 De route naar werk vergemakkelijken

Wat het ECA, het JOT en Route Arbeid+ betreft, behouden we onze rol van aanjager en verbinder tussen beleid en uitvoering. We zullen erop toezien dat de voorwaarden gehandhaafd blijven en dat er genoeg professionals beschikbaar zijn om deze voorzieningen in te vullen.

5.6 Samenvattend

We doen er alles aan om uitval, uitstroom of een onderbreking van het onderwijs te voorkomen. Dit is vooral in het belang van een gezonde ontwikkeling van de jongeren en het verhogen van hun kansen. Tegelijkertijd willen we daarmee reactief optreden door professionals voorkomen. Door een groot aanbod aan voorzieningen met een persoonlijk en/of preventief karakter maken we van het transitiemoment een gemakkelijkere stap - voor alle leerlingen, inclusief de jongeren in een kwetsbare positie.

Onderwijs, jeugdhulp en zorg

In de regio Noord-Kennemerland werken onderwijs, gemeenten en jeugdhulp en zorg als partners intensief samen om het welbevinden en welzijn van alle jongeren in de regio te vergroten. In de voorgaande ondersteuningsplanperiode zijn stevige bestuurlijke relaties in de regio opgebouwd, met een goede samenwerking en afstemming als resultaat. Samen zorgen we ervoor dat iedere jongere het onderwijs en de ondersteuning krijgt die nodig zijn.

6.1 Goede basis en samenwerking tussen onderwijs, gemeenten, jeugdhulp en zorg

Om jongeren een goede start en een kansrijke toekomst te kunnen bieden, is in eerste instantie een solide gezamenlijke pedagogische basis nodig, ontwikkeld in nauwe samenwerking tussen het onderwijs en de gemeenten. Zo'n fundament biedt jongeren zowel veiligheid als de ruimte om zichzelf te ontwikkelen. Dat draagt bij aan hun gevoel van eigenwaarde en mentaal welbevinden.

In de regio Noord-Kennemerland werken onderwijs, gemeenten en jeugdhulp- en zorg als partners intensief samen om het welbevinden en welzijn van alle jongeren in de regio te vergroten. In de voorgaande ondersteuningsplanperiode zijn stevige bestuurlijke relaties in de regio opgebouwd, met een goede samenwerking en afstemming als resultaat.

Samen zorgen we ervoor dat iedere jongere het onderwijs en de ondersteuning krijgt die nodig zijn.

We signaleren echter dat jongeren in een lastige tijd leven waarin diverse bewegingen en gebeurtenissen van invloed zijn op hun welbevinden, ontwikkeling en leerproces en hierdoor steeds meer beroep doen op jeugdhulp. Dit betekent niet alleen een grotere noodzaak tot samenwerken, maar ook een grotere noodzaak tot versterken en delen van kennis en kunde. Het is een gezamenlijke taak en opdracht in de huidige tijd om nog intensiever met elkaar op te trekken om jongeren in een veilig, evenwichtig en binnen een goed pedagogisch klimaat op te laten groeien.

6.1.1 Passend en dekkend aanbod

Jongeren die (tijdelijk) niet goed mee kunnen komen, hebben naast de steun van gezin, familie of vrienden, soms ook hulp nodig van een professional. Het liefst van iemand die gemakkelijk benaderbaar is en snapt waar de jongere tegenaan loopt. Soms is meer steun nodig of een tijdelijke aanpassing van de omgeving en van de eisen waaraan de jongeren moeten voldoen. Door samen op te trekken met gemeenten, onderwijs en zorginstellingen, werken we aan een passend en dekkend aanbod van voorzieningen.

6.1.2 Binnen en buiten school

Een relatief groot deel van de jongeren met een ondersteuningsbehoefte in het onderwijs heeft ook een vraagstuk op een ander leefgebied. Denk aan thuiszittende leerlingen, jongeren met psychiatrische problemen of jongeren die dagbesteding nodig hebben. Een onderwijsinstelling heeft niet altijd alle expertise in huis om hier een passend antwoord op te bieden. Daarom is goede samenwerking tussen scholen en (kern)partners nodig, zowel op curatief als preventief gebied.

6.2 Waar staan we nu?

Er zijn in de regio Noord-Kennemerland al diverse voorbeelden van goede samenwerking tussen onderwijs, gemeenten, jeugdhulp en zorg, zoals de multidisciplinaire overleggen (MDO's), waarin we samen kijken in welke (leef)gebied de jongere ondersteuning nodig heeft. Sinds 2020 werkt een aantal vo-scholen samen met de GGD NHN in de MAZL-aanpak om schoolverzuim te voorkomen. MAZL staat voor: 'meer aandacht voor de ziekgemelde leerling'.

6.2.1 Bestuurlijke samenwerking

De bestuurlijke samenwerking in de regio Alkmaar tussen de samenwerkingsverbanden po en vo, het mbo en de gemeenten krijgt vorm in het OOGO. De afgelopen jaren is het OOGO erin geslaagd op integrale wijze sturing te geven aan processen die elkaar raken. Zo leggen de gemeenten de inkoop van diverse segmenten van jeugdhulp voor ter instemming. Zo kan het samenwerkingsverband meedenken over de inkoop van JeugdzorgPlus, een vorm van gesloten jeugdhulp voor jongeren die niet

bereikbaar zijn voor lichtere vormen van hulpverlening. Op onze beurt leggen wij onze ondersteuningsplannen voor aan de gemeenten. Een deel van de besteding van de gelden van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) verloopt op basis van een gezamenlijke visie en planvorming, zoals bekrachtigd in het Veerkrachtpact.

6.2.2 Uitvoeringsagenda

De basis voor de onderlinge samenwerking is gelegd met de vaststelling van de visienota en de daaruit voortkomende uitvoeringsagenda met de titel 'Meer dan de som der delen'. De uitvoeringsagenda werd begin 2022 bestuurlijk geëvalueerd. Momenteel werken de samenwerkingspartners aan de uitvoering van de agenda. De huidige uitvoeringsagenda loopt tot en met juli 2024.

6.2.3 Preventieve inzet gemeenten

De huidige integrale samenwerking tussen onderwijs en gemeenten (jeugdhulp) sluit beter op elkaar aan. Zo is in 2022 een nieuw project gestart dat de aansluiting onderwijs en jeugdhulp versterkt: Jeugdhulp op school (JOS). De inzet van jeugdhulp - door onder andere de JGGZ - op acht pilotscholen in het vo is hierin een eerste stap. Het geheel wordt ondersteund met een leeromgeving, een datakoppeling tussen onderwijs en jeugdhulp, onderzoek door onderwijsonderzoeks- en adviesbureau Oberon en deelname door het onderwijs aan de (ontwikkelgerichte) inkoopprocessen van de gemeente. Als stip op de horizon ontwikkelen de partners een routekaart naar inclusiever onderwijs en een inclusieve wijk.

6.2.4 Gezamenlijke overlegstructuur en beleidsvoering

De bestuurlijke samenwerking heeft ook geleid tot een gezamenlijke overlegstructuur en beleidsvoering. De gemeenten hebben een coördinerende programmamanager passend onderwijs aangesteld die de contacten heeft gestroomlijnd. Het overleg van beleidsfunctionarissen is verantwoordelijk voor de uitvoering van de gezamenlijke uitvoeringsagenda. Aan dit beleidsoverleg neemt een vertegenwoordiging deel van de samenwerkingsverbanden po en vo in Noord- en Midden-Kennemerland en IJmond. Netwerkgroepen van professionals, ouders, bestuurders en beleidsmakers werken de verschillende opgaven uit.

6.2.5 Gezamenlijke projecten

De bestuurlijke samenwerking en de afspraken tussen gemeenten, onderwijs en instellingen hebben geleid tot een aantal gezamenlijke projecten:

- **Extra uren voor de jeugdarts.** Als onderdeel van de preventieve integrale aanpak van schoolverzuim, krijgt de jeugdarts extra uren voor gesprekken op school over zorgwekkend ziekteverzuim. De aanpak hiervan op school gebeurt volgens het evidence based programma MAZL, dat uitgevoerd wordt door de GGD NHN.
- **Gedragswetenschapper JGGZ vo beschikbaar voor alle scholen.** Deze gedragswetenschapper brengt specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in kaart. Met gerichte handelingsadviezen binnen de school, kortdurende begeleiding en of/verwijzing naar een specialist, voorkomt de gedragswetenschapper stagnatie in de leerontwikkeling of schooluitval.
- **Handelingsgerichte Aanpak Schoolaanwezigheid (HAS).** Deze route voor steun en verwijzing is ontwikkeld door leerplicht, de

GGD, de scholen en het samenwerkingsverband. Hierin komt het handelingsgericht werken van de scholen samen met de methodische aanpak schoolverzuim van de leerplicht. Deze afstemming zorgt ervoor dat elke jongere in beeld is en dat duidelijk is wie de regie heeft en welke hulp of steun is ingezet.

- **Jeugd- & Gezinscoaches op school.** De J&G coach adviseert en coacht onderwijsprofessionals bij vraagstukken op het gebied van jeugdhulp, opvoeding en opgroeien en veiligheid. De J&G coach denkt mee met de school en sluit aan bij de vroeg-signalering door docenten en andere onderwijsprofessionals.
- **Preventief ambulante jeugdhulpverleners VO.** In het project Jeugdhulp op school (JOS) zijn ambulante jeugdhulpverleners preventief aanwezig op scholen om het welbevinden en de veerkracht van jongeren te vergroten en docenten en het pedagogisch klimaat te versterken. Ook kunnen ze tijdig reageren op signalen over jongeren en zo ernstiger problemen voorkomen. Waar nodig kunnen de jeugdhulpverlener hulp in en buiten de school inzetten, zonder indicatie. In geval van complexe en/of meervoudige problematiek zoekt de hulpverlener samenwerking met intensieve jeugdhulp.
- **Interprofessioneel samenwerken.** In dit project reflecteren ondersteuningsteams van scholen en kernpartners op de effectieve samenwerking met als doel de beste ondersteuning voor de jongere aan te bieden. Door inzicht in elkaars rol en werkzaamheden te krijgen en de verwachtingen op elkaar af te stemmen.
- **Vraag van de schoolpopulatie in beeld.** Scholen en partners hebben met de Preventiematrix, ontwikkeld door het NJi, in beeld gebracht wat de vraag van de schoolpopulatie is en hoe de partners hierop kunnen inspelen. De gemeente Alkmaar heeft haar aanbod hierop

afgestemd. In de gemeente Dijk en Waard bestaan er afspraken tussen scholen en gemeente over onder meer de inzet van het jongerenwerk voor de scholen.

- **Kader voor onderwijszorgarrangementen.** Dit kader is ontwikkeld om ervoor te zorgen dat elk initiatief vooraf een afgesproken route volgt en een plan van aanpak krijgt dat voldoet aan de in het kader gestelde kwaliteitsvereisten en waarin een paragraaf is opgenomen over financiering en evaluatie. Uitvoering van het initiatief is alleen mogelijk nadat het gezamenlijk directieoverleg dit heeft goedgekeurd. Voor twee voorzieningen (Trimaran voor hoogbegaafde leerlingen die vastlopen in hun ontwikkeling en de J&G-coaches) werd ondersteuning verleend op het in beeld brengen van de impact voor jeugdigen. Hier zal een doorontwikkeling op plaatsvinden.
- **JeugdzorgPlus Horizon Antonius Bakkum.** Deze regionale voorziening is een landelijk voorbeeld geworden van een alternatief voor gesloten jeugdzorg. De samenwerkende partijen zorgden voor de noodzakelijke financiering vanuit OCW en brachten landelijke knelpunten in wet- en regelgeving in beeld. De samenwerkingsverbanden zijn momenteel betrokken bij het inkooptraject en het toekomstscenario voor deze voorziening.
- **Actieve deelname provinciale traject ‘Een thuis voor Noordje’.** Om ervoor te zorgen dat jongeren met zware problematiek in Noord-Holland geholpen en geplaatst kunnen worden, werd op provinciaal niveau bestuurlijke overeenstemming bereikt over enkele belangrijke uitgangspunten. Zo gaan we de hoogspecialistische zorg en onderwijsvoorzieningen gezamenlijk inrichten op basis van de vraag van de jongeren uit de provincie. Verder is afgesproken dat de gesloten jeugdzorg wordt afgebouwd en dat er meer kleinschalige

voorzieningen worden ontwikkeld. Hierbij wordt samengewerkt met de Regionale Expertise Teams die de toeleiding naar de specialistische voorzieningen uitvoeren.

Monitoring en evaluatie samenwerkingsprojecten

Uit de monitor van het NJi over samenwerking blijkt dat de samenwerking tussen scholen en de J&G coaches wederzijds met een ruime voldoende wordt gewaardeerd. Ook werd zichtbaar dat uitbreiding van de inzet van J&G coaches noodzakelijk is. Die uitbreiding is in 2022 gerealiseerd. In 2023 gaan we het project JOS evalueren: wat hebben we geleerd en wat moet de volgende fase worden? De onderzoeksresultaten van Oberon laten ons zien hoe en waar we deze inzet kunnen verbeteren en welke verdere invulling aansluit op de vraag van de schoolpopulatie.

6.3 Waar gaan we naartoe?

Om te garanderen dat iedere jongere daadwerkelijk een passende onderwijsplek en ondersteuning krijgt, willen we een nog intensievere samenwerking tussen onderwijs-, jeugdhulp- en zorgprofessionals realiseren. Om wachtlijsten te verkorten, willen we dat kernpartners elkaar sneller vinden en dat ze sneller en beter naar elkaar verwijzen. We richten ons de komende periode met name op de onderstaande ontwikkeldoelen:

1. Intensiever samenwerken met de kernpartners

We willen elkaar concrete, SMART-geformuleerde en uitvoerbare handelingsadviezen kunnen geven. Ook willen we meer gegevens

kunnen uitwisselen. De gekoppelde gegevens willen we gebruiken om de ondersteuning nog beter vorm te geven.

2. De verbinding versterken tussen onderwijs en jeugdhulp binnen de lijn po-vo-mbo

Om dat te bereiken, willen we onder andere nog nauwer betrokken worden aan de voorkant. Dat betekent dat we vooraf nog meer willen meedenken over het gehele inkooptraject van gemeenten, zodat scholen meer kunnen aangeven waar ze behoefte aan hebben. We trekken samen lerend op, gericht op de ontwikkeling van een zo effectief mogelijke ondersteuning. Een maatschappelijke kosten-batenanalyse onderwijs-jeugd ondersteunt dit proces. Op die manier kunnen we samen vraag en aanbod beter op elkaar afstemmen.

3. Investeren in de professional

We willen binnen het netwerk investeren in de professional en diens werkomgeving. We willen een ontwikkelende en lerende omgeving bouwen, waarbinnen de professional vertrouwen krijgt en openstaat voor verandering die ten goede komt aan de ondersteuning van leerlingen binnen passend onderwijs (zie hoofdstuk 4).

4. Welzijn van jongeren verbeteren

En last but not least willen we jongeren een veilig en divers ontwikkelklimaat bieden om zo zelfstandig mogelijk te leren functioneren. In de gezamenlijke visie van onderwijs, jeugdhulp en zorg staan de ontwikkelkansen van kinderen en jongeren immers centraal.

ONZE AMBITIE IN DE INTENSIEVE EN EFFICIËNTE SAMENWERKING TUSSEN ALLE KERNPARTNERS STAAT DE ONTWIKKELING VAN DE JONGERE CENTRAAL.

6.4 Hoe gaan we dat bereiken?

Het samenwerkingsverband kan een verbindende rol spelen door de verschillende hulp- en zorgverleners in de regio in kaart te brengen en met elkaar in contact te brengen.

6.4.1 Investeren in elkaar

We communiceren en overleggen al steeds meer op verschillende niveaus. We vragen de professionals binnen onderwijs en jeugdhulp ook om te investeren in elkaar leren kennen, relaties opbouwen en elkaar vertrouwen. Door goed in kaart te brengen wie wat voor welke groep jongeren in de regio kan betekenen, kunnen we steeds beter en preventiever samenwerken.

6.4.2 Afspraken vastleggen

Om echt te kunnen bouwen op elkaar, moeten we gedeelde afspraken wel zoveel mogelijk vastleggen. Met de gemeenten en scholen zijn daarom al een intentieverklaring en een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Jeugdhulp maakt deel uit van deze samenwerking. Een ander mooi voorbeeld van zo'n overeenkomst is het Veerkrachtpact, waarin kinderopvang, po, vo, mbo, hbo en gemeenten in de regio Alkmaar sinds 2021 samenwerken om de veerkracht van jeugdigen (0-23 jaar) te versterken. De komende jaren gaan we daar verder handen en voeten aan geven met bestaande en nieuwe initiatieven.

6.4.3 Kortere lijnen samenwerkingspartners

Tijdens de bijeenkomst 'Expeditie Ondersteuningsplan' klonk de roep voor meer zichtbaarheid en fysieke ontmoetingen: om meer verbinding te krijgen én om expertise te kunnen delen - ook binnen de scholen.

Wanneer de lijnen tussen de kernpartners korter zijn, kan de juiste partner beter en preventiever worden ingezet. Door beter samen te werken, kunnen we immers samen problemen eerder zien aankomen.

6.4.4 Vindbaarheid en toegankelijkheid vergroten

Het samenwerkingsverband ziet hierin voor zichzelf een verbindende rol weggelegd. We willen de komende jaren de vindbaarheid van ondersteuningsmogelijkheden in de regio vergroten en de drempels verlagen. Dat gaan we doen door het jeugd- en oudersteunpunt verder te ontwikkelen, door meer bekendheid te geven aan de verschillende ondersteuningsmogelijkheden en door de samenwerking te verbeteren tussen de verschillende jeugd- en oudersteunpunten. Met dit 'ontschotten' van instanties en initiatieven willen we het welbevinden en de mentale gezondheid van jongeren bevorderen.

6.5 Samenvattend

De afgelopen jaren is een stevige basis gelegd voor een goede samenwerking tussen onderwijs, gemeenten, jeugdhulp en zorg. Ook de komende ondersteuningsplanperiode willen we de kracht van elke partner optimaal benutten, door die samenwerking verder vorm te geven, en kennis en kunde te versterken en te delen. Het samenwerkingsverband heeft de belangrijke taak om samenwerking tussen de kernpartners te faciliteren, te vereenvoudigen en te onderhouden, maar ook om de vindbaarheid en toegankelijkheid van het totale aanbod te vergroten. Tot slot willen we mede-initiator blijven van ontwikkelingen die een goede start en een kansrijke toekomst dichterbij brengen voor alle jongeren in de regio.

Inclusie en gelijke kansen

Inclusief onderwijs is in ons samenwerkingsverband onderwijs in ontwikkeling. Ons ideaalbeeld is dat iedere jongere in de regio Noord-Kennemerland naar school kan en dat jongeren met en zonder ondersteuningsbehoefte zo veel mogelijk onderwijs onder één dak volgen. Bovendien moeten alle leerlingen dezelfde kansen krijgen tijdens hun schoolloopbaan, ongeacht waar hun wieg heeft gestaan.

7.1 Gelijke kansen voor alle leerlingen

Het ultieme doel van het samenwerkingsverband is dat het totale onderwijs- en ondersteuningsaanbod ‘dekkend’ is en zo inclusief mogelijk: iedere jongere krijgt passend onderwijs in de regio. Inclusiever onderwijs is daarbij de stip op de horizon. We werken met onze partners toe naar inclusieve scholen, die rekening houden met de verschillende achtergronden, mogelijkheden, talenten en ondersteuningsbehoeften van elke leerling.

7.1.1 Kansengelijkheid verbeteren

Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel kansenongelijkheid in het onderwijs tegen te gaan, met aandacht voor de situatie thuis, op school en in de leefomgeving. We vinden dat elke leerling de kans moet krijgen zich te ontwikkelen met diens eigen unieke mogelijkheden. Belemmeringen

bij het leren en ontwikkelen moeten dus worden weggenomen en geen enkele individuele leerling of groep leerlingen mag worden uitgesloten. Dit vraagt om een professionele onderwijscultuur met voldoende ruimte om inclusiever onderwijs te ontwikkelen.

7.1.2 Ecologisch perspectief

We ondersteunen de ontwikkeling naar inclusiviteit en kansengelijkheid in het onderwijs door bij te dragen aan professionalisering en verbinding met maatschappelijke partners. Samen met de scholen onderzoeken we oplossingen voor inclusiever onderwijs, waarna we die gaan implementeren, monitoren en evalueren. We doen dat vanuit een ‘ecologisch perspectief’: we kijken niet alleen naar de (on)mogelijkheden van de leerling, maar ook naar die van de docent, de school, het sociale netwerk en het gezin.

7.2 Waar staan we nu?

Inclusiever onderwijs is nu nog een stip op de horizon. Intussen werken we al hard aan gelijke onderwijskansen voor elke leerling in de regio. Dat doen we onder meer door:

- te blijven zoeken naar verbeteringen in de bestaande bovenschoolse voorzieningen;
- samenwerking te realiseren tussen vo en vso (zoals tussen het Van

der Meij College en VSO De Spinaker;

- samenwerking te realiseren tussen PrO en vmbo (zoals de Praktijkroute binnen het PCC);
- vso entree-opleiding en PrO-scholen met entreevoorzieningen samen laten werken met mbo Horizon College en Vonk;
- te werken aan leiderschap en management en schooldirecties en besturen ondersteunen die initiatief nemen en inclusiever onderwijs willen ontwikkelen;
- ons in te zetten voor de ontwikkeling van één school voor kinderen en jongeren van 4 tot en met 18 jaar;
- de overgang van po naar vo te versoepelen;
- scholen helpen te professionaliseren met routes, leergangen en cursussen, en door trajecten te stimuleren waarin samen leren, reflecteren en uitwisselen van kennis centraal staan.

De afgelopen jaren hebben we bovendien diverse initiatieven ondernomen om kansengelijkheid in het onderwijs te bevorderen, zoals de professionele leergemeenschap Transformatieve school van Iliass El Hadioui en de inzet van transitiecoaches vo-mbo. Toch zijn we er nog lang niet. Keer op keer blijkt dat de thuissituatie van de leerling een groot effect heeft op de schoolloopbaan en de keuzes die hierin gemaakt worden. Samen met maatschappelijke partners aandacht hebben voor de leefomgeving blijft dus een speerpunt.

7.3 Waar gaan we naartoe?

We willen de druk op het vso verlagen en zoveel mogelijk leerlingen een passende onderwijsplek bieden in de regio, bij voorkeur op de school in de eigen buurt. Daarbij houden we oog voor kansengelijkheid en gaan we uit van diversiteit.

7.3.1 Minder vso-verwijzingen

Uit diverse onderzoeken in 2021 en 2022 is gebleken dat het totale leerlingaantal in de regio Noord-Kennemerland minder krimpt dan in de voorgaande ondersteuningsplanperiode. Het leerlingaantal binnen het PrO stabiliseert en het leerlingaantal binnen het vso stijgt minder hard dan verwacht. De komende vier jaar werken we toe naar een afname van het aantal vso-verwijzingen vanuit vo en PrO, waardoor meer leerlingen een plek binnen het reguliere vo krijgen of houden.

7.3.2 Gelijke kansen voor alle leerlingen

In de nabije toekomst moet het voor de schoolloopbaan van geen enkele leerling uitmaken waar diens wieg staat. Alle jongeren moeten zich volgens hun ontwikkelingscapaciteit kunnen ontwikkelen, los van waar ze geboren zijn.

7.3.3 Inclusieve scholen

We werken toe naar inclusieve scholen, die uitgaan van diversiteit. Daar is plaats voor iedere leerling, ongeacht diens achtergrond, vaardigheden of ondersteuningsbehoeften. Op die manier zorgt de school voor een uitdagende leercontext, waarin leerlingen een passend curriculum krijgen aangeboden met goede ondersteunende maatregelen en begeleidingsvormen. Docenten werken samen om leerlingen met

complexe vragen te ondersteunen en te begeleiden. Waar nodig schakelt de school extra hulp in. En omdat in een inclusieve school relaties zijn gebaseerd op wederkerigheid, respect en vertrouwen, zorgt de school voor een goede communicatie met ouders, jongeren en eventuele andere betrokkenen.

**ONZE AMBITIE
IEDERE JONGERE
IN DE REGIO
NOORD-
KENNEMERLAND
KAN NAAR SCHOOL
EN JONGEREN
MET EN ZONDER
ONDERSTEUNINGS-
BEHOEFTE VOLGEN
ZO VEEL MOGELIJK
ONDERWIJS ONDER
ÉÉN DAK - MET
GELIJKE KANSSEN.**

7.4 Hoe gaan we dat bereiken?

De komende vier jaar gaan we nieuwe vormen van samenwerken realiseren. Ook gaan we bouwen aan netwerken waarbinnen we onderzoeken hoe we inclusie en gelijke kansen verder kunnen vormgeven. Natuurlijk blijven we ook aandacht besteden aan de ontwikkeling van de onderwijspraktijk, waarin docenten en leerlingen samen werken aan een kansrijke leeromgeving, rekening houdend met diversiteit. In deze paragraaf geven we voorbeelden van dergelijke verbindende initiatieven.

7.4.1 Opbouwende inbreng samenwerkingspartners

Tijdens de bijeenkomst 'Expeditie Ondersteuningsplan' kwam naar voren dat een inclusieve vo-school niet op zichzelf kan staan. Het kan alleen werken als alle scholen inclusiever worden, zodat we volume en schaalbaarheid krijgen.

Hieronder een aantal inzichten van die dag waarmee de schoolbesturen en wijzelf de komende vier jaar aan de slag kunnen:

- Haal voldoende gespecialiseerd personeel de scholen in. Dit zijn in ieder geval: orthopedagogen, vakdocenten, pedagogisch medewerkers en jeugdhulpmedewerkers.
- Zorg ervoor dat scholen flexibel durven te zijn in het curriculum/leeraanbod en de diplomering van jongeren. Zorg voor goede leerwerktrajecten en geef routes vorm met behulp van modules.
- Discrimineer positief: investeer extra in jongeren die vanuit huis minder steun krijgen dan in andere jongeren. Bied extra hulp waar sprake is van ongelijke kansen.
- Onderzoek hoe we de leefomgeving rondom leerlingen kunnen versterken: wanneer thuis de capaciteit of kennis ontbreekt, hoe kunnen wij dat dan compenseren?

- Kijk samen met de school naar wat ouders nodig hebben om pedagogisch partner te kunnen zijn (zoek bijvoorbeeld een oplossing voor digibeten die Magister niet kunnen gebruiken).
- Creëer bewustzijn over het vooroordeel rondom herkomst en geboorteplaats van een leerling. Vergroot de kansengelijkheid en zorg voor meer acceptatie door de kennis over diversiteit in cultuur en milieu te vergroten.

7.4.2 Taskforce Inclusief Dekkend Netwerk

Begin 2022 is de Taskforce Inclusief Dekkend Netwerk van start gegaan: een (expertise)netwerk van betrokken organisaties, waaronder v(s) o-schoolbesturen, scholen, gemeenten en netwerkpartners, zoals aanbieders van jeugdhulp. Eind 2022 is de Taskforce als project opgeheven. Tijdens de duur van het project in 2022 ontstond voortschrijdend inzicht: met de structuur van de Taskforce was het niet mogelijk de ontstane wens (beweging naar inclusiever onderwijs) te realiseren.

Alle relevante doelen en gerealiseerde opbrengsten van de Taskforce zijn ondergebracht in een nieuw project: Beweging naar Inclusiever Onderwijs (zie paragraaf 7.4.3). Ook partners als gemeenten en aanbieders van jeugdhulp blijven aangesloten.

7.4.3 Beweging naar Inclusiever Onderwijs

Eind 2021 konden niet alle leerlingen met een vso-beschikking terecht in het vso. Daarom hebben alle schoolbesturen binnen ons samenwerkingsverband zich verbonden aan de opdracht om de weg naar inclusiever onderwijs te verkorten. Begin 2023 wordt dit vertaald in een nieuw project, dat we Beweging naar Inclusiever Onderwijs noemen.

Werkgroep Beweging naar Inclusiever Onderwijs

Om bovenstaand besluit te realiseren, is een werkgroep aangesteld. De leden hiervan ontwikkelen een model (of modellen) om meer leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in het regulier onderwijs te plaatsen. Dit model (of deze modellen) is bestemd voor de volle breedte van het onderwijs: van PrO tot en met vwo. De werkgroep geeft hiermee input voor en richting aan het project Beweging naar Inclusiever Onderwijs.

Integrale aanpak

Binnen de beweging naar inclusiever onderwijs wordt gezocht naar een integrale aanpak met de partners die de jongeren ondersteunen bij hun vraagstukken (bijvoorbeeld op het gebied van jeugdhulp, dagbesteding, vrije tijd of arbeid). Ook moeten de oplossingen passen binnen het kader onderwijszorgarrangementen, zoals dat in september 2021 is vastgesteld door bestuurders en wethouders van onderwijs en gemeenten.

Thema's

Begin 2023 wordt verder gezien welke thema's een plek krijgen onder de vlag van Beweging naar Inclusiever Onderwijs⁷. Dat zijn in ieder geval de volgende thema's:

- overgang van po naar vo;
- doorstroom van leerlingen met complexe, meervoudige problematiek;
- vraagstuk leerlingen havo/vwo;
- samenwerking tussen vo en vso (CSG Jan Arentsz en Heliomare, Van der Meij College en De Spinaker Alkmaar);
- samenwerking tussen vo en vso (Van der Meij College en Stichting Ronduit).

⁷ Gedeeltelijk zijn deze thema's al opgepakt (ze zijn reeds in uitvoering of er is in 2022 al een werkgroep gestart die blijft bestaan).

7.5 Samenvattend

Er zijn al veel goede voorbeelden in binnen- en buitenland van inclusieve scholen. We laten ons hierdoor inspireren en onderzoeken samen met onze netwerkpartners de mogelijkheid van inclusievere vo-scholen in de regio. Daarmee daalt niet alleen de druk op de vso-scholen, maar stijgt ook de kansengelijkheid voor alle leerlingen. Met alle betrokken partijen leggen we concrete doelen en plannen vast in het project Beweging naar Inclusiever Onderwijs.

Financiën

We doen er alles aan om onze financiële positie gezond te houden. We zetten de aanwezige reserves zo veel mogelijk in voor de aangesloten scholen en besturen, waarbij we hen tijdig informeren over de beschikbare gelden. Door onderscheid te maken tussen structurele en incidentele ondersteuningsmiddelen dagen we de scholen uit zichzelf en het onderwijs verder te ontwikkelen. Bovendien investeren we in alles wat het onderwijs, ons netwerk en de positie van jongeren en ouders verstevigt.

8.1 Het financiële beleid voor de komende vier jaar

Het samenwerkingsverband hecht veel waarde aan openheid en transparantie. Daarom beschrijven we in dit hoofdstuk zo helder mogelijk onze inkomsten en uitgaven.

8.1.1 Inkomsten en uitgaven

De inkomsten van het samenwerkingsverband bestaan grotendeels uit rijksbijdragen. Deze zijn gebaseerd op het leerlingenaantal in het samenwerkingsverband. Het rijk keert de gelden rechtstreeks uit aan de vso- en PrO-scholen en brengt deze in mindering op de inkomsten voor het samenwerkingsverband. Vanaf 2023 gebeurt dit per kalenderjaar.

Naast de reguliere rijksbijdragen ontvangen we incidenteel aanvullende gelden. Denk aan specifieke rijkssubsidies op aanvraag, aanvullende rijksmiddelen op basis van landelijke regelingen of geoormerkte projectgelden vanuit gemeenten en uitvoeringsorganisaties.

De uitgaven bestaan grotendeels uit de overdrachten aan schoolbesturen voor lichte en extra ondersteuning. Verder besteden we een deel van de middelen aan innovatie, ontwikkeling, ontmoeting en verbinding, management en organisatie en het voldoen aan onze wettelijke verplichtingen.

8.1.2 Ons financieel beleid

We streven naar het behoud van onze gezonde financiële positie. Dat doen we door:

- de benodigde meerjarige reservepositie te koppelen aan de richtlijnen van de Inspectie en deze te toetsen aan de periodieke risico-inventarisatie en de meerjarige ontwikkeling van het leerlingenaantal;
- ons in te spannen om de extra reserves in te zetten voor de aangesloten scholen en besturen;
- bij het toekennen van middelen onderscheid te maken tussen structurele ondersteuningsmiddelen en incidentele middelen voor nieuw beleid en kwaliteitsverbetering. Zo dagen we de scholen uit zich te ontwikkelen en het onderwijs te innoveren. De begroting is

- daarom (deels) gekoppeld aan activiteitenprogramma's;
- te investeren in maatwerk, professionalisering, samenwerking, versterking van het netwerk, een soepele transitie tussen onderwijssectoren en een stevige positie van jongeren en ouders;
- via onze begrotingen, rapportages en plannen de aangesloten scholen en besturen te informeren over de beschikbare ondersteuningsmiddelen op de middellange termijn, zodat ze hun eigen beleid en planning hierop kunnen afstemmen.

8.1.3 Verdeelmodel ondersteuningsmiddelen

We verdelen de middelen onder de scholen op basis van een verdeelmodel en een verdeelsleutel.

- Bij de middelen voor lichte ondersteuning geldt een verdeelmodel met een plafond (conform de meerjarenbegroting) en een verdeelsleutel op basis van het aantal leerlingen in de onderinstroom, eerstejaars nieuwkomers en het gemiddelde deelnamepercentage leerlingen met een lwoo-indicatie in de eerste jaren passend onderwijs.
- Bij de middelen voor extra ondersteuning geldt een verdeelmodel met een plafond (conform de meerjarenbegroting), een vaste voet van 15 procent per school en een verdeelsleutel op basis van het aantal havo/vwo-jongeren (gewicht 1) en andere leerlingen (gewicht 3).

8.1.4 Verdeelmodel ontwikkel- en innovatiegelden

Verder zijn er budgetten beschikbaar voor de ontwikkelagenda en professionalisering. We verdelen de ontwikkelgelden over de individuele scholen. Bij de toekenning van innovatiemiddelen streven we naar samenwerking tussen diverse netwerkpartners, zoals vo-scholen, vso-

scholen en jeugdhulp- en zorgorganisaties. Aan de besteding van middelen voor innovatie en bovenschoolse arrangementen gaat onderzoek vooraf: naar de doelgroep, de mogelijkheden om in de behoeften te voorzien en de meerwaarde ten opzichte van bestaande voorzieningen.

8.1.5 Financiële commissie

De financiële commissie bestaat uit twee leden van de ALV en heeft een adviserende functie. De commissie ondersteunt en adviseert de ALV bij het uitoefenen van het toezicht, bereidt beslissingen voor en treedt op als gesprekspartner en klankbord van de directeur-bestuurder en controller. De ALV behoudt het integrale toezicht.

8.1.6 Financieel beheer

In onze planning-en-controlcyclus is de totstandkoming van de begroting, de meerjarenbegroting, de jaarrekening en de trimester-rapportages vastgelegd, samen met het activiteitenplan, de inhoudelijke trimesterrapportages en het bestuursverslag over beleid en kwaliteitsontwikkeling.

We kiezen nadrukkelijk voor een meerjarig perspectief bij al onze keuzes. Een onafhankelijke accountant controleert het jaarverslag en de jaarrekening.

We hechten veel waarde aan de periodieke evaluatie en optimalisatie van onze interne risicobeheersings- en controlesystemen en de werkzaamheden van ons administratiekantoor (OOG). Verder hebben we in 2020 de beschrijving van onze administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) geactualiseerd.

8.1.7 Ons treasurybeleid

Het doel van ons treasurybeleid is de benodigde geldmiddelen beschikbaar te stellen, de rente te maximaliseren en de financiële risico's te minimaliseren. Een treasurycomité, waarin de directeur-bestuurder en controller zitting hebben, voert overleg over dat beleid als daartoe aanleiding is. In ons treasurystatuut is eind 2021 vastgelegd dat we de komende vier jaren een liquiditeitsprognose toevoegen aan de begroting. We plaatsen geen vermogen in aandelen of andere belangen en verstrekken geen leningen. Sinds medio 2022 maken we wel gebruik van de faciliteit Schatkistbankieren. Dit betekent dat de rijks gelden zo lang mogelijk bij het ministerie van Financiën blijven en pas de schatkist verlaten als wij ze nodig hebben voor het uitvoeren van onze publieke taken. Daardoor is ons kasbeheer doelmatiger, hebben we minder overtollige middelen en voorkomen we negatieve rente.

8.1.8 Vangnetregeling

Als gevolg van de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek is de groeiregeling voor het vso komen te vervallen. Het samenwerkingsverband is verplicht om een vangnetbepaling op te nemen voor vso-scholen die te maken krijgen met een meer dan gemiddelde toename in het aantal leerlingen na de teldatum van 1 februari. Landelijk is een concept vangnetregeling uitgewerkt. Het samenwerkingsverband neemt de concept vangnetregeling niet over. Indien de toename van het aantal leerlingen uit onze regio leidt tot extra kosten (bijvoorbeeld de start van nieuwe groepen), waar geen bekostiging tegenover staat en waardoor de bedrijfsvoering van de desbetreffende school mogelijk in het geding komt, zal het samenwerkingsverband hiervoor in overleg en onderbouwd aanvullende middelen ter beschikking stellen. We reserveren daarvoor jaarlijks een bedrag in de begroting.

8.2 Waar staan we nu?

Onze liquiditeit, solvabiliteit en de absolute omvang van onze liquide middelen liggen eind 2021 ruim boven de grenswaarde die de Inspectie hanteert. Dat duidt op een zeer sterke financiële positie.

Onze reservepositie is versterkt, ten eerste omdat we in het verleden indexering van de bekostiging niet direct hebben doorgezet naar de schoolbesturen. Ten tweede omdat bepaalde activiteiten niet of beperkt hebben plaatsgevonden, bijvoorbeeld door een tekort aan personeel. Het gevolg is dat het vermogen eind 2022 hoger was dan de norm van de Inspectie.

De interne rapportagesystematiek is aangescherpt. Ook de planning-en-controlcyclus is opnieuw ingericht en functioneert nu naar tevredenheid.

8.3 Waar gaan we naartoe?

Voor de komende periode hebben we drie financiële doelstellingen:

1. Het ontwikkelen van een nieuw verdeelmodel voor de lichte ondersteuning dat recht doet aan de actuele ontwikkelingen.
2. Het verder verbeteren van het beheer en de inrichting van de planning-en-controlcyclus.
3. Het verlagen van onze reservepositie.

8.4 Hoe gaan we dit bereiken?

Hieronder kunt u lezen hoe we de doelstellingen uit 8.3 in de komende ondersteuningsperiode gaan realiseren.

1. Analyse verdeelmodel

We stellen een einddatum vast voor het bestaande verdeelmodel lichte ondersteuning. In 2023 analyseren we de effecten van een eventuele aanpassing en vóór eind 2024 besluiten we of aanpassing in 2025 inderdaad gewenst is.

Het totale beschikbare bedrag blijft gelijk, maar de verdeling wordt wellicht anders. Met de schoolbesturen is afgesproken hierbij een ‘zachte landing’ toe te passen, door de nieuwe verdeling op een verantwoorde manier - eventueel gefaseerd - uit te voeren.

2. Evaluatie planning-en-controlcyclus

We evalueren jaarlijks ons financieel beheer en de uitgevoerde planning- en controlewerkzaamheden, onder andere op basis van de uitkomsten van de externe accountantscontrole.

3. Verlagen reservepositie

We gaan ons vermogen op een goede en verantwoorde wijze afbouwen, tot een niveau van 3,5 procent van de totale baten. Daarmee sluiten we niet alleen aan op het bestedingsplan en het verbeterplan passend onderwijs, maar ook op de norm van de Inspectie.

We continueren de ontwikkelagenda passend onderwijs in ieder geval tot en met 2024 (en mogelijk nog een extra jaar).

We blijven evenveel middelen voor lichte en extra ondersteuning verstrekken aan het regulier onderwijs.

We indexeren de ondersteuningsmiddelen jaarlijks met hetzelfde percentage dat geldt voor de bekostiging. Zo gaan alle extra baten naar de scholen en leiden ze niet tot een exploitatie-overschot.

8.5 Samenvattend

Onze financiële positie is gezond. We streven ernaar deze positie te behouden, zodat we kunnen blijven investeren in maatwerk, professionalisering, samenwerking, versterking van het netwerk, een soepele transitie tussen onderwijssectoren en een stevige positie van jongeren en ouders.

De middelen voor lichte en extra ondersteuning aan het regulier onderwijs houden we zoveel mogelijk gelijk.

De komende vier jaren onderzoeken we welk verdeelmodel voor de lichte ondersteuning het meest recht doet aan de actuele ontwikkelingen. Daarnaast besteden we aandacht aan het verlagen van onze reservepositie door de inzet van duurzame projecten of ontwikkelingen, zoals ontwikkelagenda's van de scholen. Tot slot werken we aan verbetering van onze planning-en-controlcyclus.

Herijkte afspraken over de basisondersteuning

Het samenwerkingsverband is in afwachting van de landelijke norm basisondersteuning. Tot deze bekend is, geldt de onderstaande norm. De eerste kolom geeft de afspraken weer die gelden in het

samenwerkingsverband. De scholen vullen zelf kolom 2 en 3 in, om aan te geven waar de basisondersteuning op die specifieke school uit bestaat.

Afspraken basisondersteuning	Per school in te vullen 'Voldoet' of 'In ontwikkeling'	Per school in te vullen Toelichting op stand van zaken
<p>1. De school voldoet aan de zorgplicht: aanmelding, toelating en informatieverstrekking aan ouders, klachtenregeling. Zorgvuldig aannemen, maar ook zorgvuldig overdragen.</p>		<p>Beschrijf hier wat de samenwerking met ouders op de school kenmerkt, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intakegesprek • Driehoeksgesprekken • Manier waarop verwachting van ouders wordt gecommuniceerd • Huisbezoeken aan leerlingen • Informatie en thema-avonden voor en door ouders • Driehoeksgesprekken
<p>2. De school heeft een deskundig team dat handelingsgericht en cyclisch werkt.</p>		<p>Beschrijf hier methodieken en/of werkwijzen waar het team mee werkt, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Methodiek, zoals PBS • Handelingsgerichte Aanpak Schoolverzuim • Afspraken of methodiek voor lessenstructuur en klassenmanagement • Methodiek/aanpak op gedrag van leerlingen

Afspraken basisondersteuning	Per school in te vullen 'Voldoet' of 'In ontwikkeling'	Per school in te vullen Toelichting op stand van zaken
<p>3. De school heeft een positief pedagogisch en gezond klimaat en is fysiek en sociaal veilig voor de leerlingen en het team.</p>		<p>Beschrijf hier de manier waarop voor een positief pedagogisch en veilig klimaat gezorgd wordt, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Methodieken, zoals PBS • Pedagogische conciërge • Toezicht op het schoolplein • Toezicht in de school • Veiligheidsbeleid • Veiligheidscoördinator • Wijkagent contact • Jongerenwerk op school <p>Beschrijf hier op welke manier voor een gezond klimaat gezorgd wordt, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programma/vignet Gezonde School • Rookvrije school
<p>4. De school heeft samen met de leerling, ouders en ondersteuners zicht op de leerontwikkeling van de leerling (cognitief, sociaal-emotioneel en persoonsvorming) en handelt met als doel deze ontwikkeling te bevorderen.</p>		<p>Beschrijf hier hoe leerling, ouders en ondersteuners de leerontwikkeling van de leerling bijhouden/registreren, delen en bespreken, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingvolgsysteem • Driehoeksgesprekken • TOP dossier/OPP

Afspraken basisondersteuning	Per school in te vullen 'Voldoet' of 'In ontwikkeling'	Per school in te vullen Toelichting op stand van zaken
<p>5. De school draagt verantwoordelijkheid voor het verzorgen van een ononderbroken schoolloopbaan voor de leerling en voor het bieden van passende begeleiding bij iedere overstap.</p>		<p>Beschrijf hier de manier waarop overdracht en samenwerking plaatsvindt met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • po/so/sbo • mbo/hbo/wo • vso
<p>6. De school biedt effectieve ondersteuning en/of aanpassingen en werkt hierin samen met (kern) partners (bijvoorbeeld in het geval van dyslexie, dyscalculie, remedial teaching, NT2).</p>		<p>Beschrijf hier de begeleidingsmogelijkheden in de klas, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderwijsassistent <p>Beschrijf hier de begeleidingsmogelijkheden buiten de klas, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trajectbegeleiding <p>Beschrijf hier de faciliteit voor jongeren met een fysieke beperking, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rolstoeltoegankelijk • Invalidentoilet • Lift • Gelijkvloers gebouw • Toegang voor blindegeleidehond • Aangepast meubilair • Luisterboeken, voorlezen of grote letters

Afspraken basisondersteuning	Per school in te vullen 'Voldoet' of 'In ontwikkeling'	Per school in te vullen Toelichting op stand van zaken
		<p>Beschrijf hier faciliteiten voor jongeren met behoefte aan rust en/of beperkte prikkels, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rustruimte met rustbed • Schermen in de klas • Aparte werkruimte <p>Beschrijf hier de faciliteiten voor jongeren die een deel van het onderwijs thuis volgen, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden om lessen op te nemen • Digitale lesmogelijkheden (bijv. camera in de klas) • Aangepast rooster • Digitale leeromgeving

Bijbehorende protocollen en documenten

De basisondersteuning geeft weer hoe bepaalde ondersteuningsbehoeften gesignaleerd worden en welke stappen er vervolgens gezet worden op school en/of in samenwerking met partners. Het geeft weer wat de school doet bij een signalering en/of belemmering, welke procedure

intern (of eventueel extern) wordt gevolgd en wat het instrumentarium dan is. Iedere school geeft in het schoolondersteuningsprofiel aan welke protocollen en documenten gelden. Hieronder een weergave van protocollen en documenten die in ieder geval onder de basisondersteuning vallen.

Leren	Gedrag	Mentale gezondheid / sociaal-emotionele ontwikkeling	Gezondheid
<ul style="list-style-type: none">Dyslexieprotocol	<ul style="list-style-type: none">Protocol omgaan met gedrag	<ul style="list-style-type: none">Protocol psychische gezondheid	<ul style="list-style-type: none">Verzuimprotocol
<ul style="list-style-type: none">Dyscalculieprotocol			<ul style="list-style-type: none">Protocol medisch handelen
<ul style="list-style-type: none">Protocol hoogbegaafdheid			<ul style="list-style-type: none">Handelingskader kindermishandeling en huiselijk geweld voor het onderwijs
			<ul style="list-style-type: none">Meldcode kindermishandeling

Afspraken over de lichte ondersteuning

Lichte ondersteuning is bedoeld voor jongeren in het vmbo en nieuwkomers. Het gaat om jongeren met (een verhoogd risico op) leerachterstanden, eventueel in combinatie met sociaal-emotionele problematiek. Voor deze doelgroep zijn aanpassingen nodig als versterkte leerroutes, vaste docenten per groep of extra aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Iedere school bepaalt op basis van onderwijs- en ondersteuningsbehoeften hoe en voor welke leerlingen het budget ingezet wordt.

Onderstaand worden de afspraken over de lichte ondersteuning in het samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland beschreven. De inhoud is in 2019 tot stand gekomen in cocreatie met twee netwerkgroepen (netwerkgroep basis-lichte ondersteuning en netwerkgroep havo-vwo) en getoetst door het kernberaad directeuren. In de volgende alinea's wordt de standaard voor de lichte ondersteuning uitgewerkt.

Afspraken over lichte ondersteuning

De standaard voor de lichte ondersteuning in het samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland is:

1. De school voldoet aan de regelgeving omtrent zorgplicht: aanmelding, toelating en informatie verstrekking aan ouders, klachtenregeling. Zorgvuldig aannemen, maar ook zorgvuldig overdragen.
2. De school heeft een deskundig team dat handelingsgericht en cyclisch werkt.
3. De school heeft een positief pedagogisch klimaat en is fysiek en sociaal veilig voor leerlingen en team.
4. De school heeft samen met leerling, ouders en ondersteuners zicht op de leerontwikkeling van de leerlingen (cognitief, sociaal-emotioneel en persoonsvorming) en handelt met als doel deze ontwikkeling te bevorderen.
5. De school draagt verantwoordelijkheid voor het verzorgen van een ononderbroken schoolloopbaan voor de leerling en passende begeleiding bij iedere overstap.
6. De school biedt effectieve ondersteuning en/of aanpassingen en werkt hierin samen met (kern)partners (bijvoorbeeld in het geval van dyslexie, dyscalculie of NT2).

Deze standaard is opgesteld in samenwerking tussen ondersteuningsteams en leidinggevendenden van alle vo/vso scholen.

Principes

We hebben naast deze standaard het volgende met elkaar afgesproken:

- We spreken het ‘wat’ gezamenlijk af (zie de afspraken hierboven). We maken deze afspraken niet ingewikkelder dan ze moeten zijn, daarom is het aantal beperkt tot zes.
- We laten het ‘hoe’ over aan de school.
- De focus ligt op continu verbeteren en met elkaar leren. De standaard voor de lichte ondersteuning op vmbo-scholen in Noord-Kennemerland (voorheen: lwoo) valt onder de basisondersteuning. Deze is bedoeld voor kwetsbare jongeren in het vmbo. Veelal gaat het om jongeren met leerachterstanden, eventueel in combinatie met sociaal-emotionele problematiek. De school bepaalt op basis van onderwijs- en ondersteuningsbehoefte hoe en voor welke leerling zij de budgetten inzet. Over de doelmatige inzet van deze middelen dient verantwoording te worden afgelegd. Het samenwerkingsverband verdeelt de middelen tussen scholen op basis van een verdeelsleutel. Hiervoor geldt dus ook de standaard. Wel is het zo dat de financiering van de lichte ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband komt.
- De school bepaalt jaarlijks hoe de middelen worden ingezet en voor welke leerlingen.
- De school meet en evalueert jaarlijks het rendement van deze ondersteuning.
- De school legt hierover verantwoording af, in ieder geval in een paragraaf ‘passend onderwijs’ in het jaarverslag van de school/het schoolbestuur.
- De school deelt het jaarverslag met de medewerker beleid en kwaliteit van het samenwerkingsverband.

- De school gebruikt de conclusies voor de herontwikkeling van beleid en uitvoering (‘weten wat wel en niet werkt’). Daarnaast hebben we binnen het samenwerkingsverband als geheel de ambitie om van en met elkaar te leren, zodat de kwaliteit van de ondersteuning toe blijft nemen. Daarom maken scholen ook inzichtelijk wat volgens hen effectief is en waarom (aannames expliciteren). Op basis hiervan bespreken/onderzoeken we met elkaar hoe we blijvend in ontwikkeling kunnen blijven. Dit doen we op basis van eigen ervaringen/aannames en inzichten uit de wetenschap/literatuur (bijv. interventiebanken).

Weergave in het schoolondersteuningsprofiel

In het schoolondersteuningsprofiel geven scholen weer welke faciliteiten zij bieden aan jongeren die lichte ondersteuning nodig hebben. Hiervoor kunnen zij onderstaand format gebruiken.

Faciliteit	Toegankelijk voor Omschrijf doelgroep en selectiecriteria	Doel
Bijvoorbeeld: Ontwikkelklas	Beschikbaar voor: via	
Bijvoorbeeld: Programma Leren leren		
Bijvoorbeeld: Uren voor coaching		
Bijvoorbeeld: kleinere klassen		

Evaluatie ambities ondersteuningsplan 2019-2022

Aan het eind van vorige planperiode (2019-2022) blikken we terug op de ambities die we daarvoor hebben gesteld. Waar staan we nu?

AMBITIE 1

VOOR DE ONTWIKKELING VAN IEDER KIND SAMEN MET OUDER(S)

Iedere jongere ontwikkelt zijn of haar unieke potentieel optimaal en neemt actief deel aan de samenleving. Jongeren doen dit zo veel mogelijk samen met andere jongeren en met hun ouders.

AMBITIE 2

NOG PASSENDER ONDERWIJS BIEDEN

Iedere jongere krijgt 'echt passend' onderwijs. Dit betekent het onderwijs en de ondersteuning die de jongere nodig heeft, een zo ambitieus mogelijk ontwikkelperspectief, een ononderbroken ontwikkelingsproces en een diploma en/of werkplek en/of participatie naar vermogen.

Waar staan we begin 2023?

- We hebben ouders betrokken bij OPR-activiteiten en het bespreken van beleid. We kunnen nog meer leren van de participerende ouders in de OPR.
- We hebben jongeren als ervaringsdeskundigen betrokken bij de organisatie van bijeenkomsten.
- We zijn gestart met de inrichting van een jeugd- en oudersteunpunt.

Waar staan we begin 2023?

- We zien dat we tijdens het multidisciplinair overleg (de MDO's) samen met ouders en jongeren goed inschatten welke ondersteuning passend kan zijn. Het contact met ouders en jongeren buiten de MDO's om kan verder uitgebouwd worden.

Om iedere jongere passend onderwijs en ondersteuning te kunnen bieden, is een dekkend netwerk noodzakelijk. Op dat vlak is het volgende bereikt:

- Het is de scholen gelukt om jongeren onderwijs (online tijdens de corona-lockdowns) en lichte, extra, intensieve of specialistische ondersteuning te bieden.

AMBITIE 3
SAMENWERKEN
AAN DOORGAANDE
ONTWIKKELING

Iedere jongere heeft een stevige toekomst; hij of zij is sociaal en economisch zo zelfstandig en zelfredzaam als mogelijk.

- De bovenschoolse voorzieningen zijn geoptimaliseerd. Een nieuwe ontwikkeling is de inrichting van de Praktijkroute (zie 5.3.1).
- De maatwerkarrangementen zijn goed ingericht. Het lukt om voor individuele vragen van jongeren passende oplossingen te bieden.
- Samen met de scholen hebben we kennis en expertise opgebouwd over integrale oplossingsmogelijkheden om in te spelen op de diverse ondersteuningsvragen en -behoeften van jongeren. Er is nog versterking mogelijk op het vlak van leren van en met elkaar en het delen van goede voorbeelden tussen scholen en besturen.
- Het actieplan Toekomstbestendig Dekkend Netwerk krijgt onder meer een vervolg in de werkgroep Beweging naar Inclusiever Onderwijs. De werkgroep richt zich op enkele groepen leerlingen waarbij het samenwerkingsverband heeft vastgesteld dat het aanbod nog niet voldoende passend is.

Waar staan we begin 2023?

- We bespreken en evalueren de aansluiting en overgangen tussen scholen en van school naar arbeid en/of dagbesteding met elkaar en onze partners. Dit doen we op jongeren-, organisatie- en netwerkniveau. We gaan voor een kwaliteitscultuur over alle grenzen heen. We analyseren nuttige informatie om daarvan te leren en te ontwikkelen, waaronder signalen over belemmeringen in overstappen, het aantal voortijdig schoolverlaters, de uitstroom vanuit het vso en PrO en informatie uit de Regiomonitor en de Participatiemonitor.
- Overgangen worden goed begeleid door de inzet van netwerken. Hierin nemen zowel professionals vanuit de scholen en de verschillende gebieden deel als professionals vanuit het samenwerkingsverband.
- De netwerkgroepen blijven nodig om doorgaande leer- en ontwikkellijnen te verbeteren en te versterken: van po naar vo, van vo naar mbo, van PrO en vso naar een entreeopleiding of van vso naar mbo, arbeid en/of dagbesteding.
- De Route Nieuwkomers vraagt veel aandacht door extra instroom van asielzoekers, alleenstaande minderjarige asielzoekers (ama's) en Oekraïense jongeren. Enerzijds betekent dit dat de ISK-klassen volstromen en dat er gezocht wordt naar nieuwe, geschikte docenten. Anderzijds vereist het welbevinden van nieuwkomers een specifieke aanpak. Een dashboard is ontwikkeld om de capaciteit van de ISK-klassen te monitoren.

AMBITIE 4
**ONDERWIJS,
JEUGDHULP
EN ZORG
IN HARMONIE
INZETTEN**

Iedere jongere leert met plezier,
doordat onderwijs en opvoeding,
opvoedingsondersteuning, jeugdhulp en zorg in
harmonie worden ingezet.

AMBITIE 5
**VERSTERKEN VAN
PROFESSIONALS**

Professionals werken bevoegen, handelings-
vaardig en deskundig met elkaar samen, zodat
iedere jongere zich optimaal kan ontwikkelen.

Waar staan we begin 2023?

- Ieder trimester verzamelen, analyseren en bespreken we de bevindingen met onze partners. Daarnaast reflecteren we minimaal jaarlijks op de kwaliteit van de afstemming en samenwerking. Dit doen we onder andere per school in de vorm van ontwikkelgesprekken en binnen het samenwerkingsverband door reflectie in kenniskringen. Op bestuurlijk niveau doen we dat in het op overeenstemming gericht overleg (OOGO). De resultaten hiervan beschrijven we in trimesterrapportages, het jaarverslag en voortgangsdocumenten. Het doel is de voortgang en ieders bijdrage hieraan te bespreken, zodat we steeds beter kunnen aansluiten op de behoeften van jongeren in onze regio.
- We werken aan betere samenwerking op het gebied van preventie (lokaal), onderwijs-jeugdhulp (regionaal) en residentiële en gesloten jeugdhulp (bovenregionaal).
- De noodzaak voor goede, integrale onderwijszorgarrangementen blijft een groot ontwikkelpunt. Nog te vaak ontbreekt het in de leefwereld van jongeren aan een integraal plan waarbij onderwijs en jeugdhulp goed samenwerken.

Waar staan we begin 2023?

- Het samenwerkingsverband organiseert trainingen, themacafés en leergangen om kennis en expertise van de professionals verder uit te bouwen.
- Het samenwerkingsverband faciliteert diverse netwerkgroepen, waaronder de netwerkgroep Interprofessioneel samenwerken. Hierin werken verschillende kernpartners met professionals van de scholen intensief samen.
- Het versterken van de sleutelpositie van docenten/mentoren is een aandachtspunt. Een eerste aanzet hiertoe is onder meer gedaan tijdens de werksessies Compacten en Verrijken voor vakdocenten.

AMBITIE 6
RESULTAAT
BEREIKEN IN
EEN DUURZAAM
NETWERK

Iedere partner draagt bij aan een sterk regionaal netwerk, zodat professionals samen iedere jongere kunnen bieden wat nodig is.

Waar staan we begin 2023?

- Om ons netwerk continu te verbeteren, besteden we veel aandacht aan ontmoetingen en relaties opbouwen. We investeren in elkaar door naar elkaar te luisteren. Dat betekent écht samenwerken en iedereen in zijn eigen kracht zetten. Daarnaast organiseren we bijeenkomsten om kennis en expertise uit te wisselen.
- We evalueren en meten de kwaliteit van de samenwerking door de kwaliteitscyclus in te zetten. Om kwaliteit te borgen, zullen we continu de cyclus blijven aanscherpen.

Lijst van afkortingen en begrippen

A	AB'er	ambulant begeleider	L	lwoo	leerwegondersteunend onderwijs
	ALV	Algemene Leden Vergadering	M	MAZL	meer aandacht voor de ziekgemelde leerling
	AO/IC	administratieve organisatie en interne controle		mb	meerbegaafd
	AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming		mbo	middelbaar beroepsonderwijs
B	bbl	beroepsbegeleidende leerweg		MDO	multidisciplinair overleg
	BKB	Beleid, Kwaliteit en Bedrijfsvoering		MR-P	Medezeggenschapsraad Personeel
C	CLEO	Centrum voor Creatief Leren en Ontwikkelen	N	NJi	Nederlands Jeugdinstituut
	CvT	Commissie van Toewijzing		NPO	Nationaal Programma Onderwijs
E	ECA	Expertise Centrum Arbeid	O	OCO	ondersteuningscoördinator
H	HAS	Handelingsgerichte Aanpak Schoolaanwezigheid		OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
	havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs		OOGO	op overeenstemming gericht overleg
	hb	hoogbegaafd		OPP	ontwikkelingsperspectiefplan
	hbo	hoger beroepsonderwijs		OPR	Ondersteuningsplanraad
F	FG	functionaris gegevensbescherming		OZA	onderwijszorgarrangement
G	GGZ	geestelijke gezondheidszorg	P	PDCA	Plan-Do-Check-Act
J	J&G	Jeugd & Gezin		po	primair onderwijs
	JGGZ	Jeugd-GGZ		PPO-NK	Passend Primair Onderwijs Noord-Kennemerland
	JKP	jongeren in een kwetsbare positie		PrO	praktijkonderwijs
	JOS	Jeugdhulp op school	R	REA	Regionale Educatieve Agenda
	JOT	Jongeren Overleg Team		RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
				RPAhn	Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid

S	sbo	speciaal basisonderwijs
	SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
	so	speciaal onderwijs
	SOP	schoolondersteuningsprofiel
	SPO	Steunpunt Passend Onderwijs
	swv	samenwerkingsverband
	swvnk	Samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland
T	TBV	toewijzing bovenschoolse voorziening
	TLV	toelaatbaarheidsverklaring
	TOP	Totaal Ontwikkel Plan
	TVIA	toewijzing voor een individueel arrangement
V	vavo	voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
	vmbo	voorgezet middelbaar beroepsonderwijs
	vmbo-bb	vmbo basisberoepsgerichte leerweg
	vo	voortgezet onderwijs
	vso	voorgezet speciaal onderwijs
	vsv	voortijdig schoolverlaten
	VVE	voor- en vroegschoolse educatie
	vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
	VWS	Volksgesondheid, Welzijn en Sport
W	wo	wetenschappelijk onderwijs

STERKE KINDEREN

SAMENWERKINGSVERBAND VO NOORD-KENNEMERLAND

Meer informatie

Voor meer informatie over het samenwerkingsverband en passend onderwijs kunt u terecht op onze website www.swvnk.nl.

Adres

Hertog Aalbrechtweg 5
1823 DL Alkmaar

Algemeen

secretariaat@swvnk.nl,
(072) 79 20 100

Team passend onderwijs

loketpao@swvnk.nl,
(072) 79 20 100